

Naujoji Gadynė

Lietuvių Darbininkų Savaitraštis

METAI (VOL.) IX, NO. 3

220 LEONARD STREET, BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 19, 1939

Darbininkai visų šalių, vienyki-
tės! Jūs nieko nepralaimėsit,
tik retėžius, o laimėsit pasaulį!

ŽARIJOS

Šį Sekmadienį.
Energingas Senis.
Kapitalizmas ir Mašina.
Sumaišė Kortas.

Rašo J. V. STILSON

Aš manau, kad naujagady-
niečiai supranta savo pareigas
ir kurie gyvena Brooklyne bei
jo apylinkėse—visi dalyvaus sa-
vo savaitraščio metinėje iškilmė-
je šį sekmadienį.

Nesmagu būtų, jeigu tektų
nusivilti.

Dr. Jonas Šliupas įteikė sme-
toniniam seimui Kaune memo-
randumą, kuriame jis nurodo,
kad Lietuvoje kas kartas dau-
gėja skaičius porų, kurios visai
palaidai gyvena. Panašų šeimos
sutvarkymą rasime tik Afriko-
je ir kituose necivilizuotuose
kraštuose.

Šliupas reikalauja, kad Lietu-
voje kuo greičiausiai būtų įves-
ta civilė metrikacija ir persky-
rų teisė.

Matote: tas mum gerai pa-
žystamas senis nei šiandien ne-
silauja kovojęs už progresą. O
pas mus yra daugybė tokių, ku-
rie nei 50 metų nesulaukę jau
smaudžia užpečkyje ir skundžia-
si visokiais gumbo judėjimais.

Ar žinote, kuriais metais gi-
mė kapitalizmas. Nežinote? Na,
tai jūs neskaitytote "Laisvės". Jos
redaktorius Rujus Rokas Ra-
soda Mizara sausio 10 d. štai
kaip išdėstė kapitalizmo gim-
tųjų datą:

Klausimas (klausia už redak-
torių žioplesnis skaitytojas):
"Kokiam šimtmečiui prasidėjo
kapitalizmas, tai yra, garu va-
romos mašinos?"

Atsakymas (atsako—"aišku")
—protėngesnis už skaitytoją re-
daktorius: "Pirmoji garu va-
roma mašina tapo išrasta ir už-
patentuota 1769 metais. Ją iš-
rado James Watts."

O ką, išdėstyta kaip ant del-
no: kapitalizmas gimė tą pa-
čią dieną, kaip Wattsas išrado ga-
rinę mašiną!

Taigi kapitalizmas yra vien-
metis su garine mašina. Jeigu
kas nors tais laikais būtų išra-
dęs elektrinę mašiną, tai ji bu-
tų neturėjus nieko bendra su
gimimu kulkio kapitalizmo.

Taip jūm sako "stalinizmo
organas" "Laisvė"!

Dar lieka neišspręstas šis kla-
simas: Kada kapitalizmas mirs?
Sulyg neklaidingųjų tezių, jis
turėjo atsigulti į šaltus kapus
1930, 1931—na, vėliausiai—
1934 metais. Bet per tą laiką
visi draugai sukaptalistėjo, iš-
mainė principus ant automobi-
liaus rato, ir dabar sušilę dar-
buojasi, kad kapitalizmas gy-
vuotų kuo ilgiausiai!

Vis tik nereikia manyt, kad
jau neliko žmogaus, kuris mus
galėtų painformuoti, kuriais
metais kapitalizmas pakratys
kojas. Mes juk turime Staliną
Didįjį. Nei nejausime, kaip iš-
jo ateis laiškas, kad jau metas
ruoštis į garo mašinos šermė-
nis!

Nacionalėj Darbo Santykių
Taryboje yra du asmenys pavar-
de Smith: vienas Edwin, pa-
lankus CIO, kitas Donald, šali-
ninkas ADF.

Pereitą vasarą prezidentas
Rooseveltas paskelbė, kad jis

"Naujosios Gadynės" Vajus Eina Prie Užbaigos, Draugai, Subruskite!

Dvi Naujos Kolonijos Vajaus Žemlapyje; Draugai
Custeris ir Kriaučiukas "Neck-To-Neck";
Kitos žinios-žinėlės

Taigi, mūsų savaitraščio va-
jus eina prie užbaigos. Dar
dvejetas savaitė ir turėsime
vesti rokundas, nors kai kurie
mūsų vajininkai tam yra prie-
šingi; jie nori, kad vajus dar
kartą būtų pratęstas.

Tai, žinoma, ne mūsų admi-
nistratoriaus biznis. Yra už jį
didesni bosai—direktoriai. Ką
jie sako, turi būti išpildyta—
truks ar laikys. Aišku, nuo jų
viskas ir priklausys.

Pereitą savaitę iš visų vajin-
kų geriausiai pasirodė cleve-
landietis drg. W. J. Custer, ga-
vęs 7 prenumeratas. Be to, su-
vis nelauktai į vajaus žemlapį
buvo įtrauktos dar dvi koloni-
jos: Newark-Union, N. J., ir
Edwardsville, Illinois. Kad
Newark-Union įrašyta į vajaus
žemlapį, "kaltas" buvo mūsų
senas prietelis, gėlininkas Har-
ry Burkė. (Ak, beje, mūsų ad-
ministratorius norėtų, kad taip
pat "nusikalstų" ir jo sena
frentka, newarkietė Gaubienė—
yes or no, drauge Gaubienė?)

Drg. Burkė mums davė 4 at-
naujintas ir 1 naują prenumera-
tą.

Edwardsville į vajaus žemlapį
įtraukė drg. J. Steponavičius.
Thank you, drauge!

Pereitą savaitę, be to, dar-
bavosi šie mūsų vajininkai:
brooklynietis P. Kriaučiukas,
rockfordietis F. J. Petronis ir
bridgeportietis M. Bakunas.
Mūsų vajus, imant jį kolonijo-
mis, kurių jau turim 21, dabar
atrodo šitaip:

Norwood, Mass:		
P. Kručas	11s.	2n.
J. Truskauskas	1s.	1n.
St. Louis, Mo:		
A. Leponis	8s.	
Windsor, Conn:		
J. A. Bartash	6s.	1n.
Brooklyn, N. Y:		
P. Kriaučiukas	14s.	3n.
F. Dovidaitis	13s.	
J. V. Stilson	8s.	2n.
J. Glavskas	5s.	
P. Tiškevičius	3s.	
B. Baleišis	5s.	

Donald Smithą nominuosiant
Darbo Santykių Tarybą antram
terminui. ADF prezidentas
Greenas griežtai užprotestavo,
pareikšdamas, kad jis "visomis
jėgomis" kovosiant, kad senatas
Smithą neužtvirtintų.

Be to, dabar pasirodo, kad
Greenas sumaišė savo kortas:
jis kovojo ne prieš tą Smithą,
kuris palankus CIO, bet prieš
savo locną žmogų... Susigrie-
bęs, jis norėjo savo kortas vėl
sudėti kaladėn, bet jau buvo
pervėlu: tas pats prezidentas
Rooseveltas, nenorėdamas pyk-
tis su Greenu, atšaukė Donald
Smitho nominaciją...

Ne vienam fanatiškai nusitei-
kusiam žmogui taip atsitinka,
kaip Greenui.

M. Antanaitis	1s.	1n.
Chicago, Ill:		
O. Aukštuolienė	1s.	1n.
A. Dainis	11s.	3n.
S. Ladigienė	8s.	
Vera Gabužienė	3s.	1n.
J. Mankevičius	6s.	
A. Maziliauskas	3s.	
J. Thomas	3s.	
Easton, Pa:		
P. Švelnikas	11s.	
Montreal, Canada:		
"X"	10s	1n
Cleveland, O:		
W. J. Custer	16s.	1n.
W. J. Custer	9s.	1n
Detroit, Mich:		
P. Serbenčias	1s.	2n
St. Masytė	2s.	
Toronto, Canada:		
A. Frenzel	1s.	1n.
Bridgewater, Mass:		
A. Baginskas	5s.	2n.
Boston, Mass:		
F. Ramanauskas	7s.	5n.
K. Trainavičius	2s.	
Paterson, N. J:		
J. J. Dulkis	4s.	
Rockford, Ill:		
F. J. Petronis	11s.	
Philadelphia, Pa:		
P. Kutra	3s.	
A. Laurinavičius	3s.	
F. Sirutienė	2s.	
Cliffside, N. J:		
A. K. Bukaviackas	4s.	
V. Katinas	2s.	
Bridgeport, Conn:		
M. Bakunas	4s.	5n.
Montello, Mass:		
P. Kaselis	5s.	
Carnegie, Pa:		
J. Gataveckas	2s.	
Newark-Union, N. J:		
H. Burke	4s.	1n.
Edwardsville, Ill:		
J. Steponavičius	2s.	

Kaip rodo listas, pirmieji mu-
sų vajininkai dabar yra cleve-
landietis Custeris ir brooklynie-
tis Kriaučiukas. Jie, taip sa-
kant, eina "neck-to-neck." Be-
je, ryšyje su tuo mūsų adminis-
tratorius nori išduot vieną sek-
retą. Drg. Custeris mūsų admi-
nistratoriui be kitko rašo:

"Drauge Strazdai: Jūsų laišką,
rašytą sausio 6, ir kartu
listą gavau. Mano žmona pa-
klauskė kas jame naujo ir pati
ėmė laišką skaityti. Užtiko tą
listą ir pažūrėjus į jį sako:
"Tik jau gėda, jūms, sklokinin-
kai, taip apsilieisti." Tuoj mane
paragino, kad važnuočiau skai-
tytojų įieškoti ir pati rengėsi
kartu važiuoti... Taip ir pada-
rėm. Čia rasite mūsų važiavi-
mo—vakaro ir pusės—pasėkas.
Matai, su moterim ginčo neve-
si—pasakė ir pildyk įsakymą!"
—Draugiškai, W. J. Custer."

Atta leidė, ta draugė Custe-
rienė! Mano frentas Custeris
tegel nelaukia užtarimo, jo
žmona gerai pasielgė. Šitaip tu-
rėtų elgtis ir kitų mūsų draugų
žmonos—ypač Philadelphiajį,
Detroitie ir Patersone. Draugės
philadelphietės, detroitietės ir

patersonietės savo apsilieidėjus
vyrelis turėtų už plaukų ar
ausų patuzgyti—juk tupėdami
savuose užpečkiuose jie susi-
lauks antros kuditkės, užmirš
vaikščioti...

Beje, mūsų administratorius
neturi labai geros nuomonės ir
apie tas kolonijas, kuriose iki
šios nors ir geriau dirbta, bet
iš kurių pereitą savaitę jis ne-
gavo jokių raportų. Adminis-
tratorius laukia tų raportų iš
Chicagos, Montrealo, Bostono
ir kitų vietų. Vyrai-draugai, va-
jui beliko dvejetas savaitė—
kuris iš jūsų busit pirmasis su
geru raportu?

ADMINISTRATORIUS.

Sako, Pavogė 24 Milionus 'Nikelių'

NEW YORK. — Apskrities
prokuroras Dewey iškėlė aikš-
tėn, kad per trejus pastaruosius
metus iš miesto operuojamo po-
žeminio gelžkelio tapo pavogta
ne mažiau 24,000,000 "nikelių"
(penkcentinių pinigų) arba 3%
visų gelžkelio įplaukų, reikiška,
daugiau kaip milijonas dolerių.

Auštioni asmenys areštuota.
Be to įtariama vagystėje tris-
dešimties stočių agentai ir dau-
gelis gelžkelio mechanikų. Esą,
mechanikai, taisydami gurbus,
į kuriuos pasąžieriai meta nikelius,
jų registravimo aparatus
atsukdavo mažesnę sumą ir
taip nuvogtais nikeliais dalinda-
vosu su stočių agentais ir kitais
pažeminio pasaulio piliečiais,
kurie tos rūšies vagiavimą iš-
galvojo.

Frankistai Artėja Linkui Barcelonos

BURĖGOS, Okupuotoji Ispani-
ja. — Pastaromis dienomis ka-
ras Katalonijoje žymiai pasiviro
frankistų naudai. Pereitą sek-
madienį lojalistai beveik be mu-
šio pasitraukė iš Tarragonos,
jiems ant kulnų lipant Afrikos
maurų ir italų gaujoms. Pirm-
madienį frankistai užėmė Cer-
verą, svarbų lojalistų susisiek-
imo punktą, ir eina pirmyn lin-
kui Igualados. Jie taip pat
skelbia užėmę daugelį kitų
punktų, pakeliuj į laikinąją lo-
jalistų sostinę Barceloną. Pats
Franko per radio paskelbė, kad
jeigu Barcelona pasiduos be
mušio, tai "suklaidintieji" ispa-
nai nebusią baudžiami ir kad
jis, patapęs visos Ispanijos dik-
tatorium, neleisiant joje įsigalėti
svetimšaliams.

Tačiaus Barcelona ruošiasi
gintis iš paskutiniųjų, kaip gy-
nėsi ir atsilaikė Madridas—
taip skelbia žinios iš lojalistų
šaltinių. Lojalistai, be to, pra-
neša, kad jie pradėjo naują
puolimą Granados srity.

Lojalistai kovoja narsiai, tik
bėda, kad jų ginklai prastesni
už frankistų.

Vardan "Ekonomijos" Daugiau Apkapoti WPA Apro...

Kai kurie Kongresmanai ir Senatoriai Washing-
tone Nori Pravesti Įstatymą, kad Bedarbiais
Pirmiausiai Rupintysi Valstijos, o Federalė
Valdžia Pasilikty Tik Pagelbinis Aparatas

NAUJAS GYVENTOJŲ
SURAŠYMAS RUSIJOJE

MASKVA. — Pereitą antra-
dienį prasidėjo surašymas So-
vietų Sąjungos gyventojų. Cen-
zui pravesti paskirta 500,000
darbininkų.

Rusijoje dar neseniai buvo su-
skaityti gyventojai, bet vėliau
paskelbta, kad surašyme daly-
vavę daugybė trockistų, kurie
skaitlines suklastavę...

JAPONŲ DŽINGOISTAI
GRĄSINA AMERIKAI

TOKIO. — Japonijos ultra-
patriotų organizacija "Purpuri-
nio Skliauto Draugija" paskel-
bė "atvirą laišką" prezidentui
Rooseveltui, kuriame sako, kad
jeigu Anglija ir Jungtinės Val-
stijos bandys pravesti sankcijas
prieš Japoniją delei jos karo
Kinijoje, tai japonai su Amerika
"atsiskaitysia."

MEKSIKA ISVIJO N. Y.

"TIMES" REPORTERIS
MEKSIKOS MIESTAS. — Per-
eitą antradienį Meksikos vidaus
reikalų ministerijos įsakymu
iš Meksikos ištremta New York
kalo "Times" reporteris Frank
L. Kluckhohn. Jis kaltinamas
teikęs savo laikraščiu neteisin-
gus pranešimus apie Meksiką.

NEPAVYKO VEDYBOS—
KALTAS KLERKAS

BUFFALO, N. Y. — 1924
metais čia apsigėdė George W.
Koblich. Už leidimą apsigėdėti
sumokėjo miestui \$2. Bet ka-
dangi jo vedybos baigėsi per-
skyromis, tai jis dabar iš mies-
to reikalauja tų \$2 ir nušim-
čių nuo 1924 metų, viso \$4.
Savo reikalavimą jis jau paršė
miesto klerkui.

Gražinkit Musų
Banketo Tiketų

Visi tie draugai ir drau-
gės, kurie ėmė platinti
"Naujosios Gadynės" banke-
to tiketus, šiuo yra prašomi
grąžinti dar neparduotus
tiketus.

Tiketų reikia grąžinti šį
ketvirtadienį. Kam tatau ne-
paranku, mažiausiai turi
pranešti "N. G." adminis-
tracijai (telefonu), kiek ti-
ketų jau parduota ir kiek
manoma parduoti.

Skaičius parduotų tiketų
reikia žinoti todėl, kad ban-
ketui rengti komisija rei-
kiamai susitvarkytų, kad ži-
notų kiek ir kokio maisto
pirkti.

Draugai ir draugės tike-
tų platintojai, būtinai atliki-
te šitą nesunkią, bet labai
svarbią pareigą—grąžinkite
tiketus ar nors praneškite
kiek jų esat pardavę.

ADMINISTRACIJA.

WASHINGTON. — Grėsia
rimtas pavojus federalės val-
džios apropiacijom viešiesiems
darbams. Prezidentas Roosevel-
tas buvo rekomendavęs, kad
WPA (Darbų Progreso Adminis-
tracijai) būtų paskirta \$875,-
000,000 penkiems sekamiems mė-
nesiams. Atstovų butas tą su-
mą sumažino iki \$725,000,000.
Dabar, apropiacijų klausimą
paėmus svarstyt senatui, spe-
cialė jo komisija jau siūlo, kad
būtų iš naujo peržiūrėta ir per-
tvarkyta visa bedarbių šelpimo
ir viešų darbų programa ir kad
jos pravedimu pirmiausiai ru-
pintųsi valstijos, kurios yra įve-
dę bedarbės ir senatvės ap-
draudos sistemą. Daugelis sena-
torių viešai pareiškė, kad jie
nė vien sutinka su atstovų buto
nutarimu mažinti WPA apro-
piacijas, bet mano, kad sena-
tas turėtų pasiūlyti dar daugiau
apkarpyti viešų darbų finansavi-
mą.

ISPANIJA NEATSILAIKYS
JEI NEGAUS PAGELBOS

GENEVA. — Lojalistų Ispa-
nijos užsienio reikalų ministeri-
jos del Vayo sausio 17 d. pranešė
Tautų Lygos delegatams, kad
lojalistų Ispanija neatsilaikys
prieš fašistus, jeigu negaus gin-
klų iš užsienio.

LIBERALAI KOVOSIĄ PRIEŠ
MAZINIMĄ PASELPOS

WASHINGTON. — Libera-
liški kongresmanai ir senato-
riai pasiryžę griežtai priešintis
reakcininkų pastangoms suma-
žinti iki minimum federalės val-
džios darbams skiriamas pinigų
sumas.

ANGLIJĄ SUPURTE BOMBOS

LONDON. — Pirmadienį net
keliuose Anglijos didmiesčiuose
anksti iš ryto įvairiose vietose
sprogo bombos. Vienas žmogus
užmuštas ir keli budinkai ap-
skaldyti.

Bombų sprogdinime įtariamai
Airijos respublikos šalininkai.

ITALŲ SPAUDA ŠUKAUJA
PRIEŠ FRANCUZUS

ROMA. — Italų spauda pa-
leido naujas pykčio versmes
prieš francuzus, pasklydus gan-
dams, kad Francijos valdžia
rimtai svarsto reikalą teikti
karinę pagalbą Ispanijos lojalis-
tams. Italų spauda išpėja, kad
busią blogai, jeigu francuzai
kišią pirštus į Ispaniją.

FRANCIJA ŽADA ATIDARYT
RUBEŽIŲ Į ISPANIJĄ

PARYŽIUS. — Francijos val-
džia jau pradeda nusigąsti fran-
kistų pergalės Ispanijoje ir, sa-
koma, rimtai svarsto reikalą
atidaryti rubežių, kad lojalistai
iš Francijos galėtų atsigabenti
ginklų.

Metinis "Naujosios Gadynės" Banketas ir Koncertas Įvyks Sekmad., Sausio 22, Grand Paradise
Svetainėj, Brooklyne. Naujagadyniečiai, Visi Ruoškitės Dalyvauti Savojo Laikraščio Metiniam
Bankete. Tuojaus Aprupinkit Įžangos Tiketais Patys Save ir Visus Savo Draugus bei Kaimynus!

LIETUVOS

rusi, kad Lietuva geležinkelų perėmusi jau nusavintą Sovietų vyriausybės ir kad bet koki jo prieškariniai savininkai neturi teisės reikalauti už jį atlyginimo. Pagal nustatytus terminus žodiniai debatai toje byloje Hagos Tribunoje turės prasidėti apie vasario 1 d.

GIRTAS MIRĖ GRIOVY

Gruodžio 13 d., ties Kriukais, griovyje rastas Jono Vėglio lavonas. Išaiškinta, kad Vėglio neblaivus gryžo vežimu namo ir apvirto. Vežimas jį nusiėgė.

BYLA DEL ANTAUSIO

MAŽEIKIAI. — Gruodžio 16 d. Kauno apylinkės teisme buvo klausinėjamas liudininkas byloje Lietukio Mažeikių skyriaus vedėjo Šeputos už sumušimą kontoroje kliento Lizdeikos. Rugsėjo 9 d. Lizdeika užėjo į skyriaus kontorą sutvarkyti savo skolos, bet, prieš atsikaitydamas, prašė vedėją parodyti knygą, kad pasitikrinus, kiek iš tikrųjų yra jo skolos. Vedėjas knygos parodyti atsisakė. Tada Lizdeika paprašė, kad jam vedėjas išduotų iš knygos jo skolos ištrauką, tačiau vedėjas išsireiškė taip, kad Lizdeika reaguotų pareiškimu, kuriame pasakė, jog vedėjo išsireiškimas nevietoje ir nekorektiškas. Bet čia vietoj atsakymo, priešo Šeputa prie Lizdeikos ir kirtio jam į antausį. Byla pasiūsta Mažeikių apylinkės teismui.

TERORIZAVO ŽYDUS

Lietuvos žydų spauda praneša, kad Balbieriškyje kažkoks Eduardas Nartkus su kitais terorizavo žydų gyventojus. Jis buvo Mariampolės apskrities viršininko nubaustas administratyviai 5 dienoms arešto. Šiomis dienomis jis už panašius veiksmus buvo teisiamas Prienų apylinkės teisme ir nubaustas 1 mėnesiui kalėjimo.

TOKS TOKI PAŽYSTA

Vokiečių Kulturiurbando Lietuvoje pirmininkas Reichertas tuoj po Klaipėdos rinkimų nusiuntė Dr. Neumannui Klaipėdon tokio turinio sveikinimo telegramą: "Mano ir visų kitų vokiečių volksgeņosų senoje Lietuvoje vardu aš sveikinu jus dideliu rinkimų laimėjimu, kurį Klaipėdos vokiečių atsiėkė jums vadovaujant."

Neumanas—Klaipėdos Seimelio Pirmininkas

Klaipėdos vokiečiai reikalauja, kad naujai išrinktas krašto seimelis būtų butinai suauktas sausio 30, t. y., hitlerinės suakties dieną. Be to, Klaipėdoje iš vokiečių sluoksnių patiriama, kad seimelio pirmininku yra numatytas Dr. Neumanas, o naujos direktorijos pirmininku Neumano partijos pirmininko pavaduotojas Bertuleitis. Vokiečiai kelia pretenzijas prieš seimelio nariams privalomą ištikimybės priesaikos formulą. Klaipėdos seimelin išrinkta šie lietuviai: dr. Trukanas, dr. Anyšas, dr. Pajaujė ir Jonas Kybrancas.

EKSPORTAS I VOKIETIJĄ

Pentadienį prieš kalėdas ir kučių dieną Maisto Klaipėdos skyrius prikrovė 2 laivus po 1,800 lašinių kiaulių. Kiaulės išgabentos į Vokietiją.

Be to, tarpšventyje Klaipėdos miesto skerdyklos paskerdė 200 galvijų, kurie taip pat išvežta Vokietijon.

Pašalino iš Instituto

Klaipėdos prekybos instituto rektorius paskelbė, kad iš instituto pašalinami šie studentai: Leonas Prapuolenis, Ignas Taunys, Algimantas Glemža, Bronius Žiurys, Sofija Garmutė, Petras Rasikas, Fortunatas Ašoklis ir Vytautas Kadžys.

Šie studentai buvo paskelbę streiką ir reikalavo, kad Lietuvoje būtų įsteigta koalicinė valdžia. Pašalintieji studentai priklauso įvairiom Lietuvos politinė grupėm.

SAUŽUDE

KAUNAS. — Gruodžio 19 d. persiėvė ir be sąmonės nugabenta ligoninė Elena Baltrušaitytė, siuvėja.

Ji jau kelintą sykį žudosi: pirmusyk išgėrė acto, bet išgijo, antrusyk šovė—išgijo, trečiąsyk skandinos, bet ir trečiąsyk išgelbėta, tai dabar vėl šovė.

Nuteisė Už Išėikvojimą

KAUNAS. — Gruodžio 21 d. Rumai paskelbė rezoliuciją pirmoj Maisto byloj už išėikvojimą pinigų.

Pripažinti kaltais ir nubausti: Pranculis trejais metais sunkių darbų kalėjimo, A. Kubilius vieneriais metais paprasto kalėjimo, bet nuo bausmės atlikimo lygtinai atleistas; Petras Lapėnas ir Konstancija Valentinavičienė-Lapėnienė po vienerius metus paprasto kalėjimo.

Pranculiui ir Lapėnams įskaityta į bausmę po 5 mėnesius ligi teismo iškalėtus.

Maisto bendrovei civil. įieškinio atiteisė 34,098 litus iš visų keturių nubaustųjų lygiomis ir solidarai, o iš Kubiliaus ir Lapėnų atskirai dar 1,329 litus.

Nuteistiesiems solidarai uždėtos ir teismo išlaidos, kurių susidarys apie 50,000 litų.

Dvarininkas—Vagis

Kriminalinė policija likvidavo arkliaivių gaują Kėdainių apskrityje. Gaujos dalyviai arklus vogdavo plačioj apylinkėj ir vienoj vietoj pavogė gabendavo juos kur nors toliau nuo tos vietos ir ten pardudavo. Dalį pavogtų arklių slėpdavė Kėdainių apskr., Krakių valsč., Kimo dvaro savininkas Abraomas Salanskas. Areštuoti Abraomas Salanskis, Ickas Gražutis (senas arkliaivagis), Binas Kabelskis, Epefanas Kalinovas, Adomas Petkevičius ir jau kitų byloj kaltinamas ir laikomas kalėjime, bet traukiamas ir į šią bylą Minelga.

Dvarininkas Salanskas turtingas žmogus, turįs 80 hektarų žemės.

Išvyko Ištrėmiman

KAUNAS. — Kaip jau žinoma, už reikalavimą koalicinės valdžios Lietuvoje vidaus reikalų ministerio įsakymu tapo nubausti:

Stepas Kompaitis 3 mėnesiais ir priverčiamoj darbo įstaiga. Jonas Virbalis išsiųstas metams į Veisėjų valsčių ir laikomas policijos priežiūroje.

Dr. Franas Dielininkaitis išsiųstas 6 mėn. į Vilkaviškio apskritį ir laikomas policijos priežiūroje.

Povilas Ivanauskas išsiųstas 6 mėn. į Raseinių apskritį ir laikomas policijos priežiūroje.

Dr. Leonas Bistras išsiųstas 3 mėn. į Alytaus apskritį ir laikomas policijos priežiūroje.

Alfonas Rimas išsiųstas 3 mėn. į Prienų valsčių ir laikomas policijos priežiūroje.

Buvo taipgi areštuoti Stasys Garalis, Juozas Krisčiūnas ir Petras Gumbinas, bet šie už kiek laiko paleisti.

ANT EŽERO KRANTO

Vaizdelis
Rašo Pakuršietis

Man nuo pat kūdikystės niekuomet nėra tekę gyventi prie ežero, nors vaiku budamas tankiai girdėjau suaugusių žmonių kalbant apie ežerus ir jų paslaptis. Ežerų mano gimtinės apylinkėj visai nėra. Artimiausias ežeras buvo Šiaulių, pro kurį man paugus su savo tėvu teko keletą sykių pravažiuoti. Aš atydziai tą vandenio plotą tėmydavau, bet plačiau su juo netekdavo susipažinti, nes ežeras nuo plento randasi atokiai.

Bet dabar, blaškantis po plačias Jungtines Valstijas, likimas nubloškė mane į Chicago ir kitas vidurvakarines valstijas, ypatingai Wisconsin, kurios guli prie didelio Michigan ežero dailiais medžiais apaugusių krantų.

Sumaniau sau arčiau susipažinti su ežero paslaptimis. Atsikėliau anksti rytą, dar gero kaimo prieš aušrą, ir sėdęs gatvėkarin važiauvau miesto gatvėmis, kurios slinko viena po kitai į paežerį.

Miesto trukšmingas bruzdėjimas lydėjo mane į dar man nepergeriausiai žinomą apylinkę.

Išvažiavęs už miesto ir pajėjęs apie porą mylių, įsibrukau į gražų gojėlį; žaliuojančiais žolynais slinkau ežero link, kuris jau buvo nepertoliausiai ir vietomis jau galėjau pastebėti pilkuojantį vandenį. Linksmaus jaučiaus, paskendęs tarp žaliuojančių ir šlamančių vasaros nakties medelių ir krumpų, ir atydziai klausiau retkarčiais sučirskančių, bundančių iš ramios nakties miego, sparnuočių paukščių, kurie rengėsi sutikti aušrinę. Jų balsų lydymas artinausi prie Michigan ežero pakrantės.

Žvelgiau į naujus vaizdus. Pirmiausiai man metėsi į akis buriai žiburių, kurių maišyta spalva darė malonų įspūdį: vieni stovėjo vietoj, antri toliaus nuo kranto išmėliavo. O dar kiti žybteldavo ežero tolumoj ir išnykdavo iš akių, dar kiti povaliai artinosi link kranto.

Tokioj vaidentuvėj laikas greitai slinko ir nešėsi viską su savim, nepalikdamas jokio pėdsako ateičiai. Tik rytų skliaute kur tai toli už ežero pasirodė aiškesnė pošvaistė, rodė, lyg kad naktis kovoja, deda paskutines savo pastangas, norėdama ilgiau išsilaikyti, neužleisti vietos naujai ateinančiai viešniai, aušrai, kuri, pilna energijos, veržėsi visu smarkumu ir ėmė viršų aiškiai rodydama savo veidą; glamonėjo viską be skirtumo, ir savo glėby spaudė tamsios nakties šmėklas, be mažiausio pasigailėjimo naikino jų galybę. O naktčiai prisijei nusukti savo tamsų veidą į kitą pusę musų motinos žemės. Tai buvo permaina, kur abelnai daiktai, stovintieji prieš mano akis, keitė savo pavidalą: vieni buvo palydėti į praities gelmes ir dingo, o antri gimė ir žengė į naują gyvenimo kelionę, užėmė savo vietą.

Aš, stovėdamas tarp tų dviejų gamtos pakaitų, paskendau svajonėse. Maniau, ką ši naujai auštanti diena atneš, ką suteiks ir ką išnykdama paliks.

Ir pasijutau apgalėtas naujo likimo, t. y., dienos šviesos, iš kurios, kad ir norint, pabėgti negalima. Tai buvo ne sapnas, bet įvykis; nuo likimo nepabėgsi, jis visuomet ir visur tave atras.

Aplink mane, ant ežero kranto, iš tarpo žaliuojančių medžių šakelių sklėjo graži melodija: čiulbančių paukščių dainos, jų aidai skrido į erdvį platy-

bę ir ten dingo.

Ir voverėlės jau pabudo iš nakties miego, bėgioja jos tarp krumpų, jieško sau maisto; bet žmogaus veido aplinkui nematyti, tik retkarčiais kur tai toli ežere garsiu, drebančiu balsu sustaigia garlaivio švilpynė ir aukštai ore praskrenda, vienas kitas orlaivis ir savo tarškėjimu drumsčia oro tykumą. Taipgi buriai laivelių, kurių apščiai matosi, povaliai slenka arčiau kranto, lyg pabugę aušros ar tekančios saulės; jie, matomai, gryžta namo iš nakvynės tamsios nakties sapnuose miegoję ant ežero švelnių, smulkių bangų.

Štai jau atbudo ir ežero gyventojos žuvytės, kurios priplaukia prie kranto, supliauškia ir nardydamos vandenį plaukia toliau, o aplink jas sukantysis verpatas išnyksta tarp ežero bangų ir dingsta nepalikdamas nei ženklų, taip lygiai, kaip vos už pusvalandžio aukštai erdvėj dingo milijonai aiškiau ir silpniau mirgančių žvaigždžių, kuriuos paskendo saulės šviesoj. Pastarųjų vietą užėmė melsva erdvė, su spalvuotais, retai kur plonai pasidraikiusiais pilkais debėsėliais, kurių pastogė ir mane dengė iš viršaus.

Žengiu toliau į dienužę, išsimaudęs ankstyvo ryto procese. Persikeitus scenai, po vin-

giuoto ežero pakrantę, apaugusią krumais, žvalgausi tolyn. Jau buvo apie 8 valanda ir sidabrinė rąsa baigė nudžiuti nuo žolynų. Saulė savo gaiviais spinduliais glostė žemės veidą ir energingai kaitino, kildama aukštyn. Aš bandžiau slėptis nuo kaitros. Pasukau kiek į šoną ir tarp medžių pamačiau ateinantį senelį, pypkę rukantį ir kokį tai maišą po pažascia pasikišusį. Senelis, praeidamas pro šalį, pažvelgė, mandagiai palinkėjo labo ryto ir staptelėjo, įsmeigęs akis į mane, lyg ko tai norėdamas pasiteirauti. Užklausiau senelio: "Kurgi faip anksti keliauji?" Išgirdau atsakymą: "Hm, bėpiga jums, kad darbas nerupi, nes aš tą matau. Bet man, brolyti, kaip sunkiai pelnomam duonos kasnelį, tai nėra baikos." Ir, rodydamas pirštu į ežerą, pridėjo: "Čia va, tame vandenėly, man dar vis laimė pasitaiko, pagaudu keletą svarų žuvų ir taip maitinuosi. O jeigu jau kokią dieną nesiseka, tai ką daryti? Pusdienį prasėdėjęs pereinu namo su tuščiu maišu; jei bent porą trejetą tų žuvyčių pagaudu, tai turiu nors sykiui užkasti ir taip gyvenimas slenka. Žinai, kol žmogus sveikas, tai ir bagotas. Dabar dar vis šiaip taip stumuos, nežinau kaip bus toliau."

(Bus daugiau)

Didžiausias Aritmetikos Virtuozas

Užpėretais metais Stokholme, tarptautiniame statistikų suvažiavime, pasirodė niekam iki to laiko nežinomas iš Varšavos jaunas žmogus, Dr. Finkelšteinas, kuris pareiškė, kad jis esąs "didžiausias aritmetikos virtuozas" šiais laikais. Visi 600 buvusiųjų profesorių jaunąjį žmogų perleido per šerengą ir po trumpo laiko priejo išvados, kad jo pareiškimas anaiptol nėra perdėjimas.

Nesenai Dr. Finkelšteinas buvo atsilankęs Berlyne. Tenai, kalbėdamas su vieno laikraščio bendradarbiu, jis pranešė, kad ne taip kaip visi kiti "aritmetikos virtuozai" jis budamas vaikų ypatingais matematiškais gabumais nepasižymėjo ir tik 1919 metais, budamas 22 metų amžiaus, rado savyje ypatingą gamtos dovaną, o ir tai atsitiktinai: kažin koks pažystamas parodė jam keletą aritmetikos fokusų, kuriuos jis juokaudamas išpėjo, ir nuo to laiko jis pradėjo užsiimti savo malonumui įvairiais matematiškais galvosukiais. Jo gabumai padėjo jam gauti vietą statistinėje žinyboje ir lenkų finansų ministerijoje.

Dr. Finkelšteinui pasiūlius, vokiečių laikraščio bendradarbis parašė stulpelį iš šešių dvizenklių skaitlinių; žaibo greitu- mo žvilgsnis ir popierį ir "fenomena" pasako teisingą sumą.

Klausimas: "Kiek 683 X 683 X 683?" Nemirktelėjęs akimi, bandomasis atsako: "318,611,987." Žurnalistas, patikrinimui, pareiškia, kad rezultatas neteisingas. Tačiau, "fenomena" greitai pakartoja atmintinai sudėtinį dauginimą, ir tikrina, kad jo pirmąkštis rezultatas teisingas. Žinoma, teisingu pasirodo jis, o ne žurnalistas.

Po dešimterio po to bandymo pakartojimo, žurnalistas paklausia, ar jis gali pasakyti logaritmą skaičiaus, jo pakelto į kubiškąjį laipsnį (683). Po 40

Aš krečiu juokus sakydamas teisybę. Teisybė yra didžiausias juokas pasaulyje.—George Bernard Shaw.

sekundžių. Dr. Finkelšteinas atsako: "83442; paskutiniąja skaitline aš nevisai tikiu." Patikrinus logaritmų lentelėje pasirodo rezultatas—83442.

Visą šią panašių bandymų davė puikias pasekas. Po to buvo padarytas bandymas su skaitliniu kvadratu: į kvadratą, esantį iš 25 laukų, įrašoma 25 įvairios vienaženklės skaitlinės. Aritmetikos genijus tvirtina, kad jam reikia viso tik 15 sekundžių, kad atsiminti tų 25 skaitlinių išdėstymo vietas.

Kad apsunkinti bandymą, žurnalistas tyčia parašė skaitlines neaiškiai; todėl kvadrato atsiminimui prireikė 80 sekundžių ir įvyko klaida: viename iš vertikalinių stulpelių vietoj 6 buvo pasakyta 4. Pakartojant bandymą su aiškiai parašytomis skaitlinėmis bandomasis lengvai pakartojo atmintinai bet kuriuos vertikalinius ir horizontalinius stulpelius, o taip pat skaitlinių buvimo vietas pagal ratą ir diagonalę.

Baigdamas Dr. Finkelšteinas parodė aritmetikos meno šedevrą. Kaip žinoma iš matematikos, bet kuris daugiaženklis skaičius yra suma kelių skaičių kvadratų. Tačiau, iki šio laiko nerasta panašaus išdėstymo praktiška metoda. Dr. Finkelšteinas, pasirodė, dar tuos išdėstymus atmintinai.

Prieš jo bendrakalbį parašytą ant popierio lakšto skaičių 3462, jis po kelių sekundžių parašė:

3462—50x50 28x28 13x13 3x3.

Ir ištikrųjų:
50x50—2500
28x28—784
13x13—169
3x3—9

Viso 3462.
Atsisveikindamas genialusis aritmetikas pakartojo atmintinai visiškai visus skaičius ir kvadratus, apie kuriuos buvo kalbama per ilgąjį pasikalbėjimą, ir nebuvo padaryta nei vienos klaidos.

Arėjas Vitkauskas.

MOKSLAS, TECHNIKA, IVAIRUMAI

Maistas ir Vitaminai

Rašo Dr. A. J. GUSSEN, Cicero, Ill.

VITAMINAS B

Dar ir šiandien randasi nemaža žmonių (nors jų skaičius nuolat mažėja), kurie tiki į burtus. O visi žino, ką reiškia žynius arba "burtininkas."

Mokslas su burtais nuolatos kovojo ir dabar kovoja. Todel kai kam gal atrodo keista, jeigu pasakysiu, kad šių dienų mokslininkai pradeda rimčiau atsižvelgti į senovės laikų užsilikusias pasakas apie "burtininkus." Tokia mokslininkų nuotaka turi pamato. Nes biskis po biskio patiriama, kad senovės vadinami burtininkai arba žyniai žmones gydydavo ne "velnio išmisais," ne "užčėravimais," bet įvairiausiomis žolėmis ir šaknimis, kurias rasdavo laukuose ir miškuose.

Pavyzdžiui, vienas tokių vaistų buvo "raganų aliejus." Jį sudarydavo iš gyvūnų organų ir žolių šaknų. Tuo mišiniu buvo kovojama įvairios ligos.

Reikia žinoti, kad per šimtų metų rytinės Europos tautų giminės gyveno aplinkumoj, kur jom buvo sunku įsigyti reikiama kiekį maisto. Jos bėdėsi po miškus, maitinosi žvėrieną, uogomis bei žolėmis. Tie puslaukiniai žmonės, kad lengviau apsigynus nuo priešų, arba lengviau juos nugalėjus, telkdavosi į bendrijas bei komunas. Darbui laiko jie mažai turėjo. Vyrai nuolatos kariavo arba gamino ginklus. Tokiose sąlygose nelengva buvo galvoti apie pagerinimą maisto įsigijimo priemonių. Jie gyveno ne vien baimėje, bet skurdė ir nežinioj. Suprantamas dalykas, kad daugeliui tų žmonių tekdavo susirgti. Ligos įsigalėdavo vyriausiai del stokos maisto arba stokos vitamino. Daugiausiai tuomet susirgdavo liga, vadinama beriberi. (Ši liga turi simptomus vandenligės, paralyžiaus ir mažakraujystės.) Esant sergančių, visai natūralu, kad atsirasdavo ir "gydytojų," kurie, sulgy tuometinio savo žinojimo, gydė žmones įvairiomis šaknimis bei žolėmis. Tai šie pradiniai gydytojai ir pavadinta "raganais," nes žmonės, tamsūs budami, manė, kad liga yra piktos dvasios apnikimas, o neturįs su dvasiomis ryšių žmogus negalįs jį nugalėti.

Dar ir šiandien nėra reikiama iširti visos žolės, šaknys, bei vaisiai, o ką jau kalbėt apie žilos senovės laikus. Taip ve, tik 1593 metais tikrai patirta, kad citrinos sunka yra geras vaistas škorbutui gydyti, bet kad toj sunkoj yra vitamino C, kuris būtina reikalingas ta ligą sergančiam žmogui, nieks nei sapnuot nesapnavo. Tik už kelių šimtų metų—tais laikais, kaip beri-beri liga smarkiai iš-

siplatinio Rytuose—buvo pilnai įrodyta, kad daugelis žmonių patapo tos ligos aukomis dėka stokai jų vartojamam maiste vitamino.

Aplamai imant, iki mūsų laikų žmonės nieko nežinojo apie vitaminus, arba kad jie būtina reikalingi užlaikymui žmogaus kuno sveikam stovy.

Vitaminą B surado prof. Casimir Funk 1911 metais. Žodis "vitamine" yra škotų kalbos: "vita"—gyvybė, "mine"—rūgštis. Lietuviškai tat išeina—"gyvybės rūgštis."

Žmogaus kuno sistema turi kasdien gauti vitamino B. Jo randasi šiuose žaliadaikčiuose: obuoliuose, pupose, štarieliuose (?), žaliuose kopustuose, morkose, žiedkopusčiuose, saleriuose, apelsinų skysčiuose, pastarnokuose, žaliuose žirniuose, špinakuose, pamidoruose, taipgi kviečių dieguose, ryžių žievėse ir pieno pasukose. Kiti vaisiai bei daržovės vitamino B turi mažai.

Nėra vitamino B belukštinuose ryžiuose, baltoje duonoje, baltajam cukrui ir kasavos (?) šaknų miltuose.

Bendrai, maiste neturėtų but stoka vitamino B, jeigu maistas būtų tinkamai prirengtas. Bet dabartiniu laiku bėda ve kame: geroji maisto dalis, kuri randasi čeliuose javų gruduose, šių dienų malunuose yra nutarkuojama ir iššluojama laukan, o jos vieton primaišoma cheminių preservų, kurie yra kenksmingi žmogaus kunui.

(Bus daugiau)

Neužilgo Žmogus Bus Suvis Nereikalingas

Naujojo Zelandijoje aukščiausio teismo instancijoje, kuri yra Naujosios Zelandijos sostinėje Wellingtone, stenografų vietas visiškai pakeitė robotai. Jie sukonstruoti su tam tikrais mikrofonais ir gali viską užrašyti. Todel teisėjai robotus gali panaudoti kiekvieną akimirka.

Nematomas Stiklas

Mūsų gadynėje gyvenimas be stiklo būtų beveik neįmanomas. Stiklus mes vartojame langams, durims, lempoms, sienoms, įvairių reikmenų uždangoms ir daugeliui kitokių tikslų. Stiklus mes taip pat naudojame pagerinimui savo regėjimo, kuomet mūsų akys pradeda nusilpnėti, kuomet mūsų regėjimo centras nepajėgia reikiamai įžiūrėti prieš jį esamąjį daiktą. Tačiau ir geriausiai pritaikyti akiniai pažeistąjį žmogaus regėjimą pilnai nepa-

taiso. Yra iširta, jog pačios geriausios rūšies stiklas tepraleidžia tik 92% šviesos, o 8% šviesos gryžta atgal atspindžio pavidale.

Abelnai, jokio daikto pilnas atvaizdas nepereina per stiklą. Per langą matomieji daiktai išrodo ne ryškūs, bet blankūs. Net per teleskopą ne visa šviesa tepereina. O niekas juk neginčys, kad žmonijai reikalinga kuo daugiau šviesos. Todel jau senai mokslininkai suka galvas, kaip padirbti tokį stiklą, kuris perleistų visą jin atsimušantį šviesą. Ir štai nesenai General Electric Kompanijos laboratorijose, Schenectady, N. Y., Dr. Katherine Blodgett išrado stiklą, per kurį pereina visa šviesa. Tiesą sakant, išrasta ne naujas stiklas, bet tam tikras prie stiklo vartojamas priedas. Stiklas apvelkamas keturmilioninės colio dalies plėvele, padaryta iš tam tikro aliejaus. Šitaip nušifuotas stiklas perleidžia per save 99% šviesos. Ta aliejaus plėvelė, kaip ten savitai veiksma, prilaiko prie stiklo jin atsimušantį šviesos bangas, o atėjus naują šviesą jas skysti su savim pramuša per stiklą.

Tokiu budu Dr. Blodgett išradimas ne vien pagerina stiklą, bet jį padaro beveik nematomu, kadangi jokia šviesa į jį atsimušus nesustoja ir negryžta atgal, o pereina kiauurai.

Kaip jau nē kartą yra buvę, kad keli mokslininkai maždaug vienu kartu išranda tą patį daiktą, taip įvyko ir dabar. Massachusetts Technologijos Instituto daktarai Cartwright ir Turner paskelbė, kad jie taipgi išrado tam tikrą politurą, kurios plėvele apvilkus stiklą per jį pereina beveik 100% šviesos.

Jeigu šitų mokslininkų išradimai bus galima pritaikyti komerciniai, tai neužilgo pasaulis pasidarys daug šviesesnis, negu jis iki šiol buvo.

K. SIDABRAS.

Keisti "Sargai"

Vienas budistų vienuolis Ceilono saloje iš labai seno rankraščio, rašyto ant palmių lapų, išskaitė, kad Pietų Ceilone, apie 60 kilometrų nuo mažo Ablantotos miestelio, turinti būti nuodingų gyvačių saugojama Budos šventykla. Tas rankraštis esąs per 900 metų senumo, o kalbamoji šventykla Ceilono gyventojų buvusi pamiršta jau nemažiau kaip 800 metų. Rankraštyje parašyta, kad šventykla esanti tyčia pastatyta tokioje vietoje, kur ypatingai daug veisiasi labai nuodingų gyvačių, kokių niekur kitur nesą.

Gavęs vietos valdžios leidimą, tas budistų vienuolis su keliais palydovais išvyko įieškoti tos šventyklos. Įieško daugiau kaip tris mėnesius ir pagaliau surado. Viena labai nuošaliame slėnyje pastebėjo iš miško pro medžius kyšant šventyklos kupolą. Nusileisdami į slėnį ir besitardami prie šventyklos rado vis daugiau tikrai iki tol nematytų, labai piktų nuodingųjų gyvačių. Gyvatės kėsinosi ir žmones pulti, bet tos įdomios ekspedicijos dalyviai buvo iki pat kaklo apsirėngę odiniais drabužiais. Vis delto vienas dalyvis buvo įgeltas ir po 12 valandų mirė.

Aplink šventyklą ir šventyklos viduje rado tiesiog gyvačių lizdą prie lizdo. Gyvačių lizdas rastas net ant Budos statulos kelių. Šios nepaprastos gyvatės daugiausia gyvena medžiu-

Visokių Fanatikų Esama

Šiaurinėje Italijoje, ant Po upės kranto, kalnuose, Cemello vienuolyno vienuotėje amžinai užsidarė vienuolis Tazio Marzerati. Iki pat mirties jis gyvens vienui vienas, atskirame name, lyje, aptvertame iš visų pusių aukšta muros siena. Pasivaikščioti galės tik mažame darželyje, kuris yra aplink namuką.

Tazio Marzerati yra trečias vienuolis, padaręs tokį žingsnį. Prieš padarydamas galutinę priesaiką Marzeratis keturis metus gyveno bandomąjį laikotarpį.

Amžinieji užsidarėliai minta tik duona, vandeniu ir daržovėmis. Čia niekuomet nekuriama ugnis, nors šiuose kalnuose žiemą esti gana šaltas ir drėgnas klimatas.

Naujas Laivas

Dartmouth, Anglijoje, nesenai baigtas statyti moderniausias mokslinis britų admiraltyto garlaivis "Research." Tame garlaivyje nėra nieko metalinio. Aišku, del ko: laivas turi būti "nemagnetinis," kad jokios magnetinės įtakos nekenktų tiksliausiems matavimo darbam. Paliko neišspręstas tik vienas klausimas, butent, kuo skusis to laivo jureiviai, jei jie negali pasiimti į laivą nei skustuvo nei kitokių metalinių skutamuųjų prietaisų. Del to visa laivo įgula pasižadėjo per visą to laivo mokslinio plaukiojimo laiką nesiskusti nei usų, nei barzdų.

Nepaprasta Byla

Nesenai Londono teismui teko išspręsti tikrai nepaprastą bylą del mirksėjimo. Jieškovė buvo Emilija Mounse, o atsakovas — automobilistas Chase. Pastarasis su savo mašina buvo prieš kurį laiką gatvėje parbloškęs jieškovę. Merginai buvo sužeistas akių nervas. Nuo to laiko ji nesiliauja mirksėjusi. Del to mirksėjimo jai tenką nukęsti daug nemalonumų. Dažnai ją užkabinėja visai nepažystami vyrai, manydami, kad ji mirksi duodama jiems ženklą susipažinti su ja. Kartą kavinėje viena moteris vos nesumušė jos, manydama, kad ji savo mirksėjimu vilioja jos vyrą. Kitą kartą viename restorane padavėjas, visai neprašytas, o tik reaguodamas į jos mirksėjimą, iš karto atnešė jai du stikluokus konjako. Del nuolatinių nemalonumų jieškovė sakosi stačiai negalinti išeiti iš namų.

Teismas priteisė jai iš atsakovo \$9,000 nuostolių atlyginimo.

se ir minta paukščiais ir paukščių kiaušiniiais.

Šventykla rasta bebaigiant griuti. Jos durys rastos nerakintos, tačiau tikrai jau išitus šimtmečiais niekeno nevarstos. Šventyklos viduje rasta dar buvusių turtų ir meno liekanų. Šventykla simetriškai pastatyta ir, kaip matyt, buvo labai brangiai išpuošta. Budos statula buvo šešių metrų aukščio ir nepaprastai meniškai padaryta. Pakopų buta brangakmeniais išpuoštų. Geležinėse skryniose buta vertingų šventyklos relikvijų.

Dabar norima tą šventyklą atstatyti, tačiau tai būtų labai sunku, nes ji yra labai nuošali, o be to tikrai didelį pavojų žmonėms ten sudaro ir tą šventyklą tiek šimtmečių saugojusių gyvatės.

Solistuojant Dieną-Naktį

Rašo JOHN J. LASKER, M. E.
(Inžinierius Laskevičius)

VI

Atskridęs į Miami ir apžiūrėjęs savo arą, suradau, kad audra mažai jį paveikė. Bet ne užteko sutaisyti kas sugadinta; reikėjo visą lėktuvą iš naujo patikrinti, kad paruošus jį dar gan tolimai kelionei, butent—per Meksiką ir Canal Zonę į Pietų Ameriką.

O kaip su manim? Ta pati ceremonija: pasivalgęs ir septynias valandas pamiegojęs, aš ir vėl stoviu prie lėktuvo. Sekamas sustojimas — Meksikos Miestas. Pirm išskrisiant buvau painformuotas, kad mano arui įdėta geresnis radio priimtuvas ir perduotuvas, negu iki šiol turėjau.

Darau galutinį patikrinimą: gazolino, aliejaus ir jų perlaidų, instrumentų, gyro, navigacijos įtaisų, mapų, inžinų, dviejų pilnų kavos bonkų, "sandvičių," vaistų, cigarečių, galiono vandens, raportų apie oro stovį ir kitko—viskas tvarkoj. Pasikratęs su vienu kitu žmogum rankomis, įsilipų į kajutę, paleidžiu lėktuvą ir aerporto darbininkų rankų mosavimo lydimas, pakylu oran. Beprasmiškai iškilęs 7,000 pėdų, nutaisau lėktuvą tiesiog linkui Meksikos Miesto.

Oras geras, akyregi nekliudo. Pažvelgęs į instrumentų lentelę, pastebiu, kad plasnoju 220 mylių per valandą. Ta sparta skrendu kokią valandą. Staiga pajuntu nerimą. Sėdynė jau netokia minkšta, kaip buvo prieš valandą. Tulą laiką kraipaisi po sėdynę. Užsirukau. Išgeriu kavos. Suvalgau bananą.

Žiuriu žemyn ir tēmiju kelio ženklus. Užsidedu šalną ir šaukiu Miami. Atsakymą gaunu tuojau. Pasakau vietą, spartą, oro aplinkumą, skridimo aukštumą. Viskas "okei."

Apacioj—vanduo. Didelis plotas. Net perdidelis. Toli-toli pastebiu juodą liniją. Ta linija reiškia žemę, o aš tik to ir noriu. Žemė atrodo draugiškesnė, negu vanduo, nors ji būtų kalnuota ir murzina. Mano mintys skrajoja tai čia, tai čia, perbėga tai šį, tai tą, bet nieko bendra neturintį nei su manim, nei su lėktuvu, nei su mano kelione.

Pradeda atsibosti vieningumas. Skraidai, žmogus, iš kampe į kampe, lyg koks šikšnosparnis.

Vėl užsirukau. Geriu kavos. Suvalgau gabalą kiaušienos. Saulė jau pradeda pasirodyti, o man dar pora valandų iki sausžemio. Savo domę kreipiu į inžinų, "paraginu" juos veikti smarkiau. Jie paspartėja.

Atsiiošiu. Žinau, kad ilgas kelias. Retkarčiais pažvelgiu žemyn ir matau vieną kitą laivą, laivą. Juodoji linija vis juodėja, lėktuvas skrenda artyn jos. Geroji žemele!

Galvojau apie savo kelionę į Meksikos Miestą ir apie Miami aerporto administracijos restorante valgytąjį maistą, kuris buvo niekam netikęs. Atsimenu, kad vieną lėkštę pekliskai karšto maisto atnešė brunetė mergina, už kurią gragesnės aš nesu matęs. Oi! Tas pragariškai karštas maistas mane taip įkaitino, kaip ir ta mergina. Praėjo valanda laiko kol atvėso mano burna ir—pyktis.

Bet, pagalias. Neužilgo nusiileisiu militariniam aerporte. Kažin koks ten komandantas: veikiausia riebalų maišas, pasiutus ir pleperis! Taip ar ne?

Išbandysiu jį, galvatrukčiais čiuoždamas ratu po visą nusileidimo lauką ir sukeldamas visas aerporto dulkes. Paskui sustosiu prie administracijos patalpos.

Mintys skraido nesuvaldomos, nors ir tēmiju: instrumentus, aliejų, gazoliną ir viską, kas yra mano priesakyje ir apačioje. Pagalios, žiuriu smiltingą, pliką ir kalvotą žemės pakraštį. Kyla naujos mintys—kad greitai ištruksiu iš vandens. Tai gi dar paraginu inžinų, kad paspartėtų.

255 mylios per valandą. Ta sparta skrisdamas turėčiau pasiekti nusileidimo vietą apie vidurnaktį. Sulgy laikrodžio, dar turėsiu skristi penkias valandas, pakol pasibaigs mano dienos darbas. Po galais!

Kraipaisi sėdynėje, rukau, geriu kavą. Ot gyvenimas!

"Suvyrėjimo" ženklas

Borneo salos čiabuvių gyventojų garbės įstatymai ir papročiai reikalauja, kad jaunas vyras, norįs įeiti į suaugusiųjų draugovę ir vesti, turi būtina pristatyti kaip brandos ženklą mažiausia bent vieną žmogaus galvą.

Kaip žinia, Borneo salos čiabuviai gyventojai seniau buvo patys pikčiausi žmonių medžiotojai. Tačiau Anglijos vyriausybė griežtais įstatymais ir didėlėmis bausmėmis vietos gyventojus nuo šio biaraus papročio kiek atpratino. Visi ankstybesni trofėjai buvo surinkti ir valdinių įstaigų konfiskuoti. Po tos džiovintų galvų medžioklės dabar beveik kas diena į Anglijos valdines įstaigas ateina vietos jauni vyrai prašyti išnuomoti bent trumpam laikui džiovintą žmogaus galvą, kad tuo budu jie galėtų įeiti į suaugusiųjų žmonių tarpą ir vesti, nes vietos mergaitės kitaip nenori tekėti.

Apsivogė ir Numirė

Rumunijos miestelyje Fomeceni buvo patekęs į jaunos našlės Iliescu Peter Dayosienės butą vagis. Buvo prisigrobes gana daug brangių daiktų ir rengėsi pasprukti, tačiau staiga buvo išgąsdintas ir pasislėpė po lova. Naktį, buto savininkei miegant toje lovoje, jis bandė iš po lovos išlysti, bet bėlysdamas taip išsigando, kad vietoje mirė nuo širdies stabo. Nemažai išsigando ir našlė, ryto metą radusi po lova svetimo vyro lavoną su jos brangenbių ryšuliu.

Cemento Sukaktis

Gruodžio mėnesį suėjo 100 metų nuo to laiko, kai tapo išrasta cementas. Jį išrado paprastas murininkas pavarde Aspdin. Kaip ir daugelį išradėjų, Aspdiną to laiko tamsunai paskelbė bepročiu, o jo išradimu niekas nebandė naudotis. Aspdinas mirė didžiausioji biednystėje. Tik už kelių metų po jo mirties pradėta naudoti cementas statyboje. Šiandien be cemento patys gyvenimas būtų beveik neįmanomas.

DRAUGE SKAITYTOJAU, AR JAU ATSINAUJINOTE SAVO PRENUMERATĄ UŽ "NAUJĄJĄ GADYNĘ"?

AR BUVO KRISTUS?

Knygoje "Mytai Apie Kristų" rasite legendas apie Kristų, kaip jisai buvo įdievintas ir kaip tapo dievo sunumi. Jeigu tikite į Kristų, tat turite žinoti, kaip mytai apie Kristų susidarė. Žinote kaip krikščionys pasisavino nuo pagonų pasaką apie Kristų, apie kalėdų ir velykų šventes, o dabar krikščionys vadina pagonis bedieviais. Atrasite, kad net biblija nežino kada Kristus gimė, mirė ir kada jį nukryžijo.

"Mytai Apie Kristų" knyga turi 111 puslapių. Kaina tikrai 35 centai. Galima gauti "Naujosios Gdynės" administracijoje, arba pas:

T. J. KUČINSKAS

3509 So. Union Ave.

Chicago, Illinois

NAUJOJI GADYNĖ (THE NEW ERA)

LITHUANIAN WEEKLY
Published every Thursday by
NAUJOJI GADYNĖ CO-OPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, INC.
220 Leonard Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:
U. S. A., per year, \$2.00; 6 mo., \$1.00. Canada, per year, \$2.50; 6 mo., \$1.25
Other countries, per year, \$3.00; 6 months \$1.50

Leidžia kiekvieną Ketvirtadienį
NOUJOSIOS GADYNĖS KOOPERATYVĖ SPAUDOS DRAUGIJA, INC.
220 Leonard Street, Brooklyn, New York

PRENUMERATOS KAINA:
Jungt. Valst., met., \$2.00; 6 mėn. \$1.00. Kanadoj, met., \$2.50; 6 mėn. \$1.25
Kitose šalyse, metams, \$3.00; 6 mėnesiams \$1.50

Entered as second-class matter December 17, 1931, at the Post Office
at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

'Naujosios Gadynės' šēr. Suvažiavimas

Visų "Naujosios Gadynės" šērinių žiniai šiuo skelbiu, kad sekamas mūsų bendrovės šērinių suvažiavimas įvyks sekmadienį, kovo 19, 1939. Vietą, kur įvyks suvažiavimas, bus paskelbta vėliau.

Draugai šērėninkai, visi ruoškitės prie šio suvažiavimo. Pagalvokit apie naujus ir gerus sumanymus, tokius butent, kurie duotų moralės ir materialės naudos mūsų bendrovei ir josios laikraščiui "Naująjai Gadynėi".

"N. Gadynės" šērėninkai, jos skaitytojai ir mūsų organizacijų kuopos—visi yra prašomi savo pasveikinimus šiam suvažiavimui siųsti iš anksto. Mes galim ir privalom šį suvažiavimą padaryti vienu pavyzdgingiausių.

Aiškus dalykas, be pasveikinimų mūsų įstaiga reikalinga

ir materialės paramos. Didelė ar maža draugų auka visuomet bus įvertinta.

Pasveikinimus ir aukas reikia siųsti "Naujosios Gadynės" vardu ir adresu.

Kaip bendrovės pirmininkas draugus ir drauges raginu kreipti ypatingos dėmesį į šį suvažiavimą ir jame dalyvauti. Mums, Brooklyno ir apilinkinių šērėninkams, bus ypač malonu šiame suvažiavime matyti draugus ir iš tolimesnių kolonijų.

Iki suvažiavimo dar turim lygiai du mėnesius. Taigi, yra laiko prie jo gerai pasiruošti ir patį suvažiavimą padaryti skaitlingu, gražiu ir sėkmingu. Tad ruoškitės jau dabar, ruoškitės visi ir visos!

P. KRIAUCIUKAS,
N. G. Kooperatyvės Spaudos Draugijos, Inc., Pirmininkas.

-: APŽVALGA :-

Ne Koalicija, Bet "Konsolidacija"

"Lietuvos Žinios" rašo, jog Klaipėdos nacių organas "Dampfboot" paskelbė, kad—

"Lietuvos Tautininkų Sąjungos apskričių pirmininkų suvažiavime ministeris pirmininkas Mironas pareiškė, jog apie koaliciją negalį but nei kalbos. Del Klaipėdos esą tam tikrų sunkumų, bet juos manoma nugalėti tariantis su Berlinu."

Taigi Smetonos valdžia del Klaipėdos sunkumų tarsis su Hitleriu, bet del visos Lietuvos sunkumų jokių būdu nesitars su tomis lietuvių partijomis, kurios atstovauja didžiosios krašto gyventojų valią. (Mirono siulomąją "konsolidaciją" reikia suprasti kaip patarimą Lietuvos demokratinėms jėgoms, kad jos pirmiau sufašistėtų, o jau tuomet tautininkų vadas paims jas savo globon.)

Panašią mintį reiškia ir vienas amerikinių kavalierių, Karpis, savo laikraščio pereinios savaitės numery.

Idomu čia tas, kad "didysis patriotas" Smetona sutinka tartis su Lietuvos priešais, bet "negali but nei kalbos" apie tarimąsi net su tais lietuvių atstovais, kurie daugiausiai prisidėjo prie iškovojo Lietuvai nepriklausomybės ir daugiausiai darbavosi, kad ją išlaikius.

Po Priedanga Šventenybės...

Pernai pavasarį Kaune buvo remontuojama benediktinių vienuolių šv. Mikalojaus bažnyčia. Laikė remonto toje bažnyčioje ir šalia jos rasta labai vertingų įdomybių, tik kažin kodėl net iki gruodžio mėnesio jos neįkelta aikštėn. Pavyzdžiui, Smetonos valdžios oficiozas "Lietuvos Aidas" rašo:

"Išėjus senąsias grindis rusyse buvo aptikta daug palaidotų vienuolių ir mažų vaikų..."

Klioštoriaus bažnyčios rusyse laidota vienuolės ir kudiškai! Iš kur pas vienuolės galėjo atsirasti kudiškai, jeigu klioštoriai (vienuolynai) atsivėrė nuo "griešno gyvenimo"?

Šis Kaune atradimas tik patvirtina laisvamanių teigimus, kad senovės klioštoriuose, po priedanga šventenybės, ėjo didžiausias ištvirtavimas. Bet kas gali užtikrinti, kad šiandieniniuose klioštoriuose minikai ir minikės gyvena "čystatoje"?

Toliau apie tą Mikalojaus bažnyčios remontą "Lietuvos Aidas" rašo:

Be to, darbininkai, niviluodami žemę apie bažnyčią rado ir kitą įdomų radinį. Netoli bažnyčios vieno kampo jie iškasė stiklinį indą, kuriame įdėta žmogaus širdis ir plaučiai ir užpilditi kažkokiu skysčiu—tai lyg savotiškas balzamavimo budas. Širdis ir plaučiai visai gerai išlikę, tačiau kiek laiko jie po žeme buvo—sunku pasakyti.

Išėina tat, kad maldingosios vienuolės ne vien laidojo savo kudiškius bažnyčios rusyse, bet darė ir eksperimentus, kaip apsaugoti lavonus, kad jie per greitai nepradėtų dvokti.

Tikrai įdomūs atradimai!

Sveikas Patarimas

Didžiausios lietuvių organizacijos, SLA organo "Tėvynės" redaktorius to laikraščio pereinios savaitės laidoj išspausdino anglų kalba atsišaukimą į prezidentą Rooseveltą, ragindamas jį dėti visas pastangas, kad nebutų mažinami valdiškieji darbai, nes dabartiniu laiku daugeliui žmonių WPA yra vienatinis pragyvenimo šaltinis.

Straipsnyje nurodoma, kad privatinė industrija tik retais atsitikimais samdo darbininkus, turinčius daugiau kaip 40 metų amžiaus. Sumažinus WPA darbų senesniems žmonėms užgesėtų paskutinė gyvenimo viltis.

Ar prezidentas matys tą "Tėvynės" redaktoriaus straipsnį,

Komunistiškas Smalos Puodas

Komunistiškas Smalos Puodas

Komunistiškas smalos puodas "Laisvė" vėl prakiuro. Nuo 46 Ten Eyck gatvės į visas puses sklinda dvokianti smala ir teršia orą. Apie tą puodą sukaliuojasi Stalino davatkos, jos ploja katutes ir džiaugiasi—ot, girdi, "tiem sklakininkam" ir "tiem socialistam" dabar jau "bus kaput".

Trūkšmas keliama ryšyje su Amerikos Lietuvių Kongreso Brooklyno skyriaus konferencija. Kaip žinia, tą konferenciją komunistai suardė, norėdami mus priverst garbinti diktaturas.

Iš to, kas rašoma "Laisvėje", atydus skaitytojas gali suprast, kokia nuotaika galėjo buti toje konferencijoje. Pasak "Laisvės", mes esam "politiniai banditai", "trockistai" ir, bendrai imant, tokie žmonės, kurie nori padėti Hitleriui. Naujasis Bimbos slaužaininkas Kuodis mūsų adresu pasiuntė tokį atesatą: "Ar tik ne taip vystėsi zinovjėstų-bucharinistų pozicija... kaip dabar vystosi... sklokininkų ir socialistų pozicija..."

Aišku, kas norėta pasakyti: mes verti to paties, kaip Zinovjevas ir Bucharinas—sušaudyti! Kaip galima, kad čia ne rusiškoji "darbininkų tėvynė", o Kuodis ne Jagoda... Turėtume didelį "sudą"—Strazdai, Glaveskai, Stilsonai ir kiti "pasiutę šunės" turėtų spaviedotis ir butų pastatyti prie sienos!

Vest ginčus su tokiais žmonėmis, aišku, neapsimoka. Jie pripažysta tik vieną dorą: kas ne su manim, tas prieš mane ir—galas jam! Taigi, šis straipsnis rašoma ne tam, kad atsikintų į Bimbos ir jo partnerių priekaištus, bet tam, kad parodyt mūsų visuomenei su kokiais žmonėmis turima reikalo.

"Naujosios Gadynės" skaitytojai jau matė tą rezoliuciją, kurią mes siulėme ALK Brooklyno skyriaus konferencijai. Norėdami išvengt ginčų, iš savo rezoliucijos mes sutikome išleisti tas vietas, kuriose ėjo kalba apie sovietų Rusiją ir Lenkiją; sutikom nusileist komunistam ir Lietuvos neutralumo klausimu. Budami nuosa-

tai jau kitas klausimas. Bet jis, veikiausiai, ir taikytas daugiau tam, kad paskatintus SLA narius (kurių nemaža dalis dirba prie WPA) buti savo likimo sargyboje. Jie turėtų rašyti laiškus ne vien prezidentui, bet ir senatoriams, ir kongresmanams, ir rašyti greitai, nes pavojus WPA darbams didelis. Kaip žinoma, prezidentas Rooseveltas buvo reikalavęs kongresą paskirti \$875,000,000 penkių mėnesių terminui. Kongresinė komisija iš tos sumos jau išbraukė \$150,000,000. Tas reikš, kad dešėtkai tukstančių žmonių tuč-tuojau bus atleisti iš darbo. Senatas WPA apripracijų klausimu dar nepasisakė, bet jau eina bruzdėjimas, kad prezidento rekomenduota suma butų sumažinta iki \$500,000,000!

Mes manome, kad ne vien SLA, bet LSS, LDD ir kitų organizacijų nariai bei laikraščių skaitytojai turėtų pasinaudoti "Tėvynėje" išspausdintais argumentais ir siųsti savo reikalavimus ne vien prezidentui, bet savo distriktų kongresmanams ir savo valstijų senatoriams. Reikia ypač pabrėžti, kad viešiem darbams skiriamos sumos tegali but pakankamos tik tuomet, kai VISI bedarbiai bus apmaitinti darbai. Kol to nėra, tol bus beprasmis anuomet prezidento Roosevelt pareiškimas, kad prie naujosios dalybos niekas šioj šaly nebadaus.

kų demokratijos gynėjai mes tačiau negalėjome užgirt diktaturas, ko reikalavo komunistai. Mes pasakėme: "Lietuvai nėra jokio reikalo blokuotis su bet kokiom diktaturom."

Tuo klausimu ir nesutarėm. Komunistai spyrėsi, kad Lietuva blokuotųsi su sovietine Rusija ir karininkų Lenkija—dviem diktaturom, kurios Lietuvai nieko gero nėra davusios ir neduos. Priešingai, karininkų Lenkija ir šiandien turi pavergus visą trečdalį Lietuvos, o kai ji kėsinosi grobt visą Lietuvą, tai Stalinas ir piršto nepajudino—Lietuva buvo priversta išpildyti Lenkijos reikalavimus.

Nepaisant tų visiem žinomų faktų ir konferencijoj ir dabar "Laisvėje" komunistai tikrina, kad sovietinė Rusija yra didžiausias Lietuvos prietelis. Lietuva "turės įieškot pagalbos pas Sovietus, arba Hitleris ją pajungs karui prieš Sovietus" ("Laisvė", sausio 14, 1939).

Tai yra politiniai spango žmogaus (Kuodžio) plepalas; tai vergo pasitursinimas kruvinai Stalino diktaturai.

Bimba tur but žinojo, kad jo burdingierius Kuodis palies dar likusi "narzaną" ir "boržomą." Jis todėl iš anksto pasistengė kaip galima daugiau mus apjuodinti ir palengvinti darbą buvusiam mūsų draugui, o dabar jo nevalninkui. Esą, konferencijoj mes bandė pravest tokią liniją: "Ginsime Lietuvos nepriklausomybę TIKTAI TADA, kai ten įsisteigs demokratija. Kol nėra demokratijos, TEGUL PRASMENGA VISA LIETUVA!"

O kad parodyti, jogei vakarykštis "trečiojo periodo" šturmininkas ir niekintojas "lietuviškos respublikos", Bimba, yra didelis patriotas, jis akcentuotai pabrėžė: "Kas šiandien ardo lietuvių vienybę, tas negali laukti iš jų paramos."

Tai bučkis vienybiško-dirvinio tipo patriotas. Ne be pagrindo kai kurie "Vienybės" žmonės jau tikrina, kad "bolševikai yra geresni patriotai, nei jys, socialistai"...

Tokio "patriotizmo" mes nepavydim nei Bimbai, nei jo buiteriam iš "Vienybės." Mes žinom, kad tarp jų visai mažas skirtumas. Jei iš Vitaičio ir Širvydo straipsnių išimsi žodžius "komunistai" ir "kongresininkai," o į jų vietą padėsi "fašistai," "sklokininkai" ir "socialistai"—Bimba sutiks ir savo parašą duoti ir širvydą pabučiuoti. Vis dėlto, jei laisviniai ir vienybiniai "patriotai" iki šiol dar nepasibučiavo, čia kaltos jų aplinkybės. Pirmieji turi garbinti gruziną Džiugąšvilį—Staliną, o antrieji—Smetoną. Ir vieni ir kiti, matote, yra davatkos. Jie nepajėgia savarankiai protauti, o todėl vergiškai tupčioja prieš diktatorius.

Bimbos argumentas, kad mes sutinkam ginti tik demokratine Lietuvą yra demagogo argumentas. Nei savo rezoliucijoj, nei konferencijoj, kai ėjo diskusijos, tokią liniją mes nevedėme. Tai butų daugiau, negu paika: ar Lietuvą, kaip šalį, yra kalta, jei ten viešpatauja grupė prieš nieką neatsakomųjų rusiško tipo deržimordų? Žinoma, kad ne. Milžiniška didžiulia Lietuvos žmonių priešingai Smetonos režimui. Tai kaip mes galėtume sakyti, kad del to režimo turėtų prasmegt visa Lietuva?

Negalim ir nesakēm. Tik Bimba, tas staliniškas akrobatas, norėjo, kad mes šitai kalbėtume.

Dar keli žodžiai apie Gasiuno

rezoliuciją. Toji rezoliucija, nuo pradžios iki pabaigos, yra visiškai žioplą. Stai vienas pavyzdys: komunistai savo rezoliucijoj kaltina Smetonos režimą, kad jis nenorys "sudaryti geros" atsparos" prieš naciškus užpuolikus. Bet, apsivertę ragozumi, jie tikrina, kad "Klaipėdos apsaugojimas ir Lietuvos nepriklausomybės apgynimas gludi suvienytos tautos bendram veikime."

Kas čia norėta pasakyti? Stai kas: į "suvienytą tautą" turi įeiti ir smetonininkai bei volde-marininkai! Kitaip, vaduojantis bimbiškai gasiuniška logika, tauta nebus suvienyta. Bet jei smetoniški tautininkai dabar nenori kovot prieš naciškus agresorius, tai ar jie panorės kovoti, kai Bimba ir Gasiunas jiems duos vietą "suvienytoj tautoj"?

Nonsensas! Reikia kalbėti ne apie "suvienytą tautą," bet demokratiškai nusiteikusių visuomenę. Tik ji Lietuvą nuves į laimingesnį rytą. Bimbiškai "suvienyta tauta"—kas nors panašaus į Krylovo pasaką apie gulbę, lydeką ir vėžį. Ir daugiau. Deklamuodami apie "suvienytos tautos bendrą veikimą," stodami už tai, kad Lietuva pulstų į rusiškos ir lenkiškos diktatūros glėbį—mūsų komunistai veda paškundą agitaciją už karą! O ką tokiai mažai valstybei, kaip Lietuva, reikėtų naujas karas—grumtinės tarp didžiųjų valstybių—visiem aiš-

ku: ji butų išteriota ir prarastų savo nepriklausomybę!

Tai va iki kokių nesąmonių eina lietuviškieji Stalino klaičiukai. Jie neturi jokios atsakomybės nei už savo žodžius, nei darbus. Nuėję į vieną kraštutinybę, jie apsivertia ragozumi ir puola į kitą kraštutinybę. Tad jei kalbėt apie tai, kas daugiau padeda Hitleriui, tie žmonės yra komunistai. Įieškodami tautininkų demokratijai atsteigti ir Lietuvos nepriklausomybei ginti, komunistai laišosi prie tų, kurie Lietuvos demokratiją pasmaugė. O stumdami Lietuvą į rusiškų ir lenkiškų diktatūrų glėbį jie ruošia dirvą visiškam pražudymui Lietuvos!

Paikos bimbiškos davatkos, kurios sausio 8 d. balsavo už Gasiuno rezoliuciją, šitos tiesos galėjo nesuprasti. Bet ar mes delei to kalti? Bimbos vaiskas daug ko nesuprato ir nesupranta. Tik del to tokie Kuodžiai ir kiti dabar zyloja. Bet tai yra demonstracija bimbiškų pimpu. Jie pašturmuos, pakaišios savo liežuvius ir turės nurimti. Su kova už atsteigimą demokratijos Lietuvoj jie nieko bendro jau neturi. Savo užsispyrimu, savo paikais manevrais "Laisvės" žmonės patys save numaskavo. Mums belieka parodyt į juos pirštu ir pasakyti: matykite tuos kruvinos diktatūros garbintojus ir žinokite, kad su jais nebėra nei bendros kalbos, nei bendro darbo.

St. Strazdas.

Cementas, Žvyras ir Politika

(Pabaiga)

Ką reiškia tos septynios mylios cementinių stulpų, tas cementu užpildtas devyniasdešimtų pėdų gilumo griovis, tie ištisi akrai žemės Gravelly Pointe, taip pat išpilti cementu?

Atsakymą gausime pirmiau atsakę į kitą klausimą: kokia medžiaga reikalinga pravedimui tų valdiškų darbų? Ogi štai: reikalinga cemento, kalkių, tinko, smėlio, žvyro, metalinių kaladžių, metalinių balkių, metalinių kubilų nuleidimui į griovį darbininkų pamatams muryti, ir asfalto takams ir keliams išlieti.

Taigi. Dabar pažiūrėkime, ar kartais nesiranda tokia korporacija, kuriai tektų nemaža, pelno iš minėtuose valdiškuose darbuose naudojamo cemento.

Keno Rankose Cemento Gamyba

Šioj šaly cemento gamyba yra rankose didelės, galingos, žiauros, gerai organizuotos kapitalistų sąjungos, turinčios labai plačių ryšių. Viena tos sąjungos šakų yra Universal Atlas Cement Kompanija, turinti cemento fabrikus ir didelius kalkių kodus net devyniose atskirose šalies vietose. Universal kompanija yra dalimi Jungtinių Valstijų Pleno Korporacijos—to baisuno, kuris vienu tarpu visai atvirai bandė padiktuoti net tą, kas turi but Jungtinių Valstijų prezidentu. Pleno korporacija susideda

iš 174 neva atskirų kompanijų ir yra suleidus savo nagus visam šalies kune; ji turi ne vien plieno, bet daugybės kitų produktų gamybos monopolį; ji samdo 270,000 darbininkų, turi daugybę agentų—ir nemažai draugų šalies kongrese.

Visi Atlas kompanijos pelnai eina plieno korporacijos išdan. Nuo 1935 iki 1937 metų (depresijos laikais!) jos pajų vertė pakilo nuo 27 iki 48 punktų. Mat, visu tuo laikotarpiu cemento biznis buvo geras, ypač kur cementas naudota valdiškuose projektuose.

Toliau į Mišką—Daugiau Medžių

Nemenko biznio buta ir iš kalkių, metalinių reikmenų ir asfalto. Na, o ar nėra tokios korporacijos, kuri čia minėtų produktų gamina bei parduoda didelį kiekį ir turi plačių politinių ryšių, jei ne tiesioginių, tai tarpščių, kurie jai labai naudingi?

Daugelis girdėjo vardą Gypsum Company. Jinai gamina ir pelningai parduoda didelius kiekius kalkių, tinko, cemento, metalinių reikmenų ir biskutų asfalto. Nuo 1929 metų ta kompanija jau "sugėrė" į save sekamas kompanijas: M. A. Reeb (Buffalo, N. Y.); Maquire Gypsum (Oakland, N. Y.); The Pressed Steel (Warren, Ohio); The Berkshire Hills Lime; The Farnum Cheshire (Perkelta į 7 pusl.)

"Naujosios Gadynės" Kooperatyvės Spaudos Draugijos, Inc., Suvažiavimo Dienotvarkis

Šiuo skelbiu, kad "Naujosios Gadynės" Kooperatyvės Spaudos Draugija, Inc., turės savo reguliarij metinį šērinių suvažiavimą kovo 19 d., 1939. Vietą paskelbsime vėliau.

- Suvažiavimo dienotvarkis bus toks:
1. Rinkimas pirmininko.
 2. Rinkimas balsų skaitymo komisijos.
 3. Skaitymas pereinios suvažiavimo protokolo.
 4. Viršininkų raportai.
 5. Komisijų raportai.
 6. Nebaigti reikalai.
 7. Nauji reikalai.
 8. Rinkimas naujų direktorių.
 9. Uždarymas suvažiavimo.

J. GLAVESKAS,
N. G. K. S. D. Direktorių Sekretorius.

KANADOS PADANGĖJE

Kas Veikiama Montreale

MONTREAL. — "Naujojo Gadynė" iš Montreale labai retai pasirodo kokia nors žinutė. Daugelis gal mano, kad Montreale lietuvių tarpe yra tyku ir ramu. Bet taip nėra. Štai, Vytauto Nepriugulmingas Kliubas surengė naujų metų sutikimo balių. Žmonių buvo kimštai pilna svetainė ir visi linksminosi gražiausioje nuotaikoje. Jaunieji šoko viršutinėje svetainėje, prie geros muzikos, o kurie nenorėjo šokti, tie linksmiai laiką leido prie stalų ir baro. Sulaukus naujų metų kiekvienas stengėsi išreikšti širdingiausių linkėjimų savo draugams.

Sausio pirmą kiekvienais metais Vytauto Nepriugulmingas Kliubas surengia balių vien del vaikučių. Surengė jį ir šiemet. Į balių, matote, atvažiuoja "kalėdų senelis" su dovanomis ir visus lygiai apdovanoja nežuvinint ar tai klubičių vaikučiai, ar ne—visi gauna dovanų. Gaila, kad šiemet "kalėdų senelis" atrodė labai suskurdęs—netoks kaip kitais metais.

Naujų metų dieną publikos irgi buvo pilna svetainė. O neuilstančios klubičių veikėjos O. Vilkaitienė ir Lenkaitienė visus atsilankiusius vaišino saldinais. Garbė tenka atiduoti klubičiams ir jų darbščiai valdybai už sugebėjimą vesti minimą klubą teisingu keliu. Naujajai valdybai reiškiu nuoširdžių linkėjimų su šiais 1939 metais, butent: dirbti suartinai ir vieningai, kaip iki šiol ir nepasiduoti diktatorių garbintojams.

Vilniui Vaduoti. Sąjunga gruodžio 26 d. pabažnytinę svetainę surengė balių, kur buvo ir kalėdų eglaitė. Vaikučiai buvo apdovanoti įvairiomis dovanomis. V. V. S. iš savo išdo tam tikslu buvo paskyrus \$50.

Komunistiniai nusiteikę lietuviai taip pat turėjo savo kalėdų eglaitę savo lėšom palai komoj svetainėje. Iš to matyt, kad ir jie grįžta prie senų tradicijų.

Sunų ir Dukterų Montreale Lietuvių Pašelpinė Draugija, bendrai su Lietuvių Literatūros Draugija, taip pat buvo surengus naujų metų sutikimo balių. Teko girdėti, kad balius buvo pasekmingas ir publikos turėjo gana daug.

Katalikai - parapijonys naujų metų sutikimo balių rengė vien ukrainų svetainėje. Kaip jų balius pavyko, neteko sužinoti.

Prieš naujus metus, gruodžio 29 dieną, liko nuvežta amžino poilsio vieton Barbutė Plaušienė. Mirė duodama pasauliui naują gyvybę. Likusiam nuliudime drg. S. Plaušiniui reiškiu nuoširdžią užuojautą.

Žiemos švenčių proga, apart draugijinių parengimų, buvo ir privatinis balių. Turėjome linksmas kalėdų šventes pas drg. Bakanevičius. Drg. Bakanevičienė pagamino tradicinių kalėdų pietus, su turke ir visokiais gardumynais, o Bakanevičius visus vaišino gautu "prezentu" net iš Skotijos. Labai puikus gėrimas, tik gaila, kad vardą pamiršau. Svečiais buvome: Janulioniai su šeima, Dambrauskai ir šių žodžių rašytoja su šeima.

Naujų metų sutikimo proga drg. Janulioniai sukvietė išimtinai beveik vienus kupiškėnus, kurių tarpe teko sutikti širdingų pritarėjų statymui liaudies namo Kupiškų. Turime vilties paremti pinigais Dr. Graičiuno atsišaukimą pagelbėti savo idejos broliams Kupiškėje ir su ta pinigine parama duoti jiems daugiau energijos.

Sulaukę naujus metus linksmomis net iki šeštai valandai ryte, nes drg. Janulionis vaišingumas neleido išsiskirstyti.

O: V.

Iš Klubičių Susirinkimo MONTREAL. — Gruodžio 4 d. įvyko Vytauto Nepriugulmingo Kliubo susirinkimas. Jis buvo įdomus tuo, kad Stalino garbintojai užsipuolė ant nekurių klubičių valdybos narių. Ešą, jie niekada nesilankė į minimo klubo parengimus ir tt. Aš, kaip pašalinis, šito dalyko spręsti nesiiimu, nes dar neskioju nei vieno žmogaus—kur jis eina ir kam kick kur aukoja. Kiekvienas žmogus juk turi laisvę ir pilną teisę ja naudotis. Bet, matote, pas mus atsiranda ir tokių, kurie visuomet mato kiek tu jiems duodi aukų. Ir jei tų žmonių norą nepatenkinsi, tai gausi šnipo ar kitą kokį "gerą vardą."

Aš čia nenoriu girti nei per daug kaltinti tuos, kurie protauja ir dirba pagal vadų įsakymus. Tik noriu pasakyti tikrą tiesą—kokios "gerovės" tie tavorščiai trokšta minimam klubui. Pirmiau jie visai šmeižė klubą. Vadino jį "urvu" ir "tamsuolių užėiga." Bet matydami klubičių vieningumą ir kad tokiais darbais jiems nepavyksta sudemoralizuoti klubičius, dabar bando įlysti į klubą, prisidengę patriotine skraiste, ir čia sukli savo tavorščių lizdą, kaip jau yra su-

sukę Lietuvos Sunų ir Dukterų Pašelpinę Draugiją.

Nors jie ir sako, kad dirbą vien tik pašelpinių draugijų MONTELLO, Mass.—Gal kas naudai ir į politiką nebesikišiam, kad Montellos jau nėra bet kiekvienai progai pasitai—ant žemės paviršiaus. Tai ne-kius jie stengiasi praveisti savoties, mes dar gyvuojam, tik politiką. Tai yra tikra tiesa ir neturim laiko pasirodyti kitom kolonijom. Mat, kultūriškai ką nors veikt mums jau nesvarbu. Per daugelį metų veikę "iskultūrėjom," dabar turim tik naudotis savo atlikto darbo vaisiais.

Matant jų darbus ir žinant jų žmonių praeitį, nesinori tikėti jų atsivertimu. Juk netoli mo praeityje, kada M. L. S. ir S. P. D. dar nebuvo jų rankose, tai buvo tokių, kurie atbėgę pas draugus sakė: "Kai bus valdybos rinkimai, tai nesvarbu, kad tu busi nepilnas narys (mat, pagal konstituciją skaitosi nepilnas narys tas, kuris neišbuves tam tikrą laiką draugijoje), bet ateik į susirinkimą ir žiūrėk, ką aš darysiu. Kai aš ranką kelsiu, kelk ir tu. Tik žiūrėk, ką aš darau. Kai draugijos valdyba bus mūsų rankose, tada mes žinosime kas reiki daryti..."

Tai jų pačių žodžiai. Dabar jų darbo vaisiai jau matosi: Sunų ir Dukterų Pašelpinę Draugiją turės po teismus tasysit už tavorščių neapgalvotus išsiokimus. Draugijai tas nemažai kainuos.

Nereikia manyti, kad geresnių rezultatų susilauktų ir klubas, patekęs į jų rankas.

MITE.

Cleveland, Ohio

Parėmė "Naująją Gadynę"

Gruodžio 31 d. 1938, įvyko musiškes LDD 23 kp. vakaras. Rengta jis tikslu sulaukti naujų 1939 metų. Vakaras buvo pasekmingas, atsilankiusi publika linksmiai praleido laiką, laukdama naujų metų. Publikai besilinksminant kp. organizatorių drg. W. Custer paprašė keltui minučių nurimti. Savo trumpoj kalboj apie svarbą remti darbininkišką spaudą įrodinėjo, kad reikalinga suteikti paramos "N. Gadynėi." Drg. Custer prašė, kad susirinkusieji šiek tiek paaukotų. Vakaro dalyviai tą ir padarė. Aukojo šie:

S. Telksnys, J. Krasnickas, J. Dong ir J. Martinaitis po \$1; A. Gaillunas 75c; N. Pelacius 30c; P. Clivinktonas 35c; L. Borden, A. Daraška, V. Užkuraitis, V. Custer, J. Markelis, M. Lukoševičius, M. Venslovienė, K. Kanapeckas, Jenušauskienė, M. Saladuonienė ir A. Užkuraitienė—po 25c; M. Baltrušaitienė 20c. Viso "Naujosios Gadynės" reikalavimas paaukota \$8.60. Varde LDD 23 kp. aukotojams tariau nuoširdų ačiū.

REPORTERIS.

(Pinigai gauta per drg. G. Martinaitį, ačiū. —Administracija).

Montello Dar Gyva

Turim parapiją su tukstančiais narių, jie eina savo pareigas. Turim laisvamanių kuopą su apie dvidešimtis narių; turėjom parengimą—prelekiją apie laisvamaniybę. Aiškinta klausimas: ar religija yra žmogui prigimtas reiškinys, ar ne. Publikos buvo 57 ypatos, taigi pasekmės menkos.

Beje, turim penkis klubus, kuriuos įsteigė vietinės lietuvių draugijos. Ir jie gerai gyvuoja. Taipgi turim aštuonis salilunus, grynai lietuviškus. Jie irgi neblogoj verčiasi. Matot, kas nors turi dirbti, kad jie užsilaikytų!

Lietuvių Taut. Namų Draugijos banketas paminėjimui 25 metų sukaktuvių nuo įsisteigimo draugijos namo įvyko gruodžio 31, prieš naujus metus. Banketas buvo didelis, susirinko daug ir puikių publikos—viso apie du šimtai. Duota gera vakarienė ir gėrimų; buvo dainų ir šokių, kurie tęsėsi iki pirmos val. ryto. Gera dalis svečių buvo bridgewateriečiai ir kitų kolonijų žmonės.

Taut. Namų Draugija išrendavo savo didžiąją salę krutamųjų paveikslų kompanijai, ant 20 metų. Mat, ji pasidarė nereikalinga, nes nebėra kas veikti. Dabar reikės pasitenkinti tik sklepu.

SIUMEKERIS.

Cementas, Žvyras ir Politika

(Atkelta iš 4 pusl.)

Lime: The Northwest Expanded Steel; The Federal Gypsum; The Chicago Mill and Lumber; The Toronto Asphalt Roofing; The Jumbo Plaster and Cement. Be to, ji kontroliuoja visą Canadian Gypsum Kompaniją.

Šis paminėtų produktų gamybos milžinas turi savo įstaigų net 54 Amerikos miestuose, septyniuose valstijose. Turi 26 skyrius, kurių vienas randasi sostinėje Washingtone. Per metus jis pagamina daugiau kaip 20,000,000 tonų cemento. Jos prezidentu yra chicagietis Sewell Lee Avery.

Dabar žiūrėsime kur veda siulas. Sewell Avery yra direktorium Jungtinių Valstijų Plieno Korporacijos, Chicago's Great Western Gelžkelio, Chicago's dienraščio "News," vienos didžiausių gyvulių skerdyklų Armour & Co., Chicago's Northern Trust Co., Evanston (Ill.) Bank & Trust Co., Montgomery, Ward & Co., Continental Chicago Corp., ir Pacific Gas & Light Co.

Kitaip sakant, Avery yra vienas direktorių plieno trusto, mėsos trusto, elektros trusto, per pašta prekiaujančių kompanijų trusto, įtakingo dienraščio, didelių bankų ir šiaip finansinių įstaigų.

Taigi plieno trustas valdo cemento trustą, o Avery yra vienas valdininkų plieno trusto! Susipažinkime su Smėliu ir Žvyru

O kaip su smėliu ir žvyru? Ar nėra tokios įtakingos įstaigos, kuriai tenka nemažas pelno kšnis kiekvieną kartą kaip tik pakyla smėlio ir žvyro prekyba? Viena žymiausių tos rūšies įstaigų randasi New York—tai Colonial Sand and Gravel Company. Šios kompa-

nijos prezidentu ir vienu direktorių yra Generoso Pope. Jis, be to, yra prezidentu, išdininku, direktorium ir vienu stambiausių savininkų italų dienraščio "Il Progresso Italo-Americano," prezidentu vakarinio italų dienraščio "Il Bolletino della Sera," taipgi trečio italų laikraščio, "Corriere d'America."

Jeif neskaityt Romos, New Yorke yra didžiausia italų kolonija visame pasaulyje. Turėdamas savo rankose italų spaudą, aišku, Generoso Pope'as turi nusveriamosios įtakos įtaluose balsuotojuose.

Generoso Pope yra turtingas žmogus, pralobęs iš smėlio ir žvyro. Jis gerai pažystamas Tammany Hall viršunėm, kur jis gauna puikių ryšių. Kaipgi negaus? Juk Tammany tėvai negali neatsižvelgti į faktą, kad Pope kontroliuoja italų balsus!

Kai kada jis nuvažiuoja Washingtonan. Vienas tokių jo vizitų gan įdomus. Jis nuvažiuo Washingtonan kaip tik tuo laiku, kai Italijai buvo grąsinama sankcijomis laike jos

ekspedicijos Etiopijoje. Antrą kartą Pope'as nuvažiuo Washingtonan tada, kai kongrese buvo svarstoma neutralumo aktas ir reikalas uždrausti ginklų eksportavimą lojalistų Ispanijon. Sakoma, kad Generoso Pope nepritarė sankcijom prieš Italiją, bet pritarė uždraudimui vežti ginklus Ispanijon. O jis, matote, įtakingas žmogus.

Be kitko, Generoso Pope gan draugiškai sugyvena su vyriausiu pašto viršininku ir demokratų partijos nacionalio komiteto pirmininku James Farley. James Farley kartą buvo gan veiklus Gypsum Korporacijoj; vėliau jis buvo prezident General Builders Supply Kompanijos (dabar pastarąją vietą, sakoma, užimęs jo giminaitis). Farley yra senas New Yorko politikas.

Taigi matote, jog yra rinoto pamato tikėt, kad tie visi ryšių ryšeliai galėjo teigiamai paveikti į minėtus kongreso tarimus, juo labiau, kad čia klausimas ėjo apie padauginimą cemento, žvyro ir smėlio gamybos.

Lietuviški Baravykai

Mėgstamas Žiemos Skanėstas

Grybus lietuviai ypatingai mėgsta. Dabar yra geriausia proga paragauti tikrų lietuviškų baravykų. Užtai pirkdami mūsų importuotų "Maisto" lietuviškų mėšų savo groserninko ar bučerio prašykite ir lietuviškų baravykų virtinės.

UŽSAKYMUS priimame tokius: baravykų—nemažiau 50 svarų, mėšų—nemažiau 5 dėžių.

LITHUANIAN-AMERICAN IMPORT & EXPORT CORPORATION
157 Chambers Street New York, N. Y.
Tel. REctor 2-2786

Evergreen 8-7027

"GARSAS" BAKERY, Inc.

Gera Duona—Žmogaus Sveikata

Lietuviai yra sveiki ir stiprūs žmonės todėl, kad jie valgo tikrą Lietuvišką Duoną. "Garso" Keptuvė kepa geriausią Lietuvišką Duoną, Keiksus ir Pyragaičius vestuvėm ir kitokiems pokiliams. Siunčia ir į kitus miestus.

64-66-68 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.

Krautuvė Po No. 68 So. 2nd St.

COMPLIMENTS OF

SCHOLES BAKING, Inc.

V. LUKAS, Prop.

100% FOOD VALUE FOR THOSE WHO ARE FUSSY IN CHOOSING THEIR BAKERY
Telefonas: Evergreen 7-8538

532 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Termos rūšies duona, vedyboms ir parėms keiksai ir kiti skanėstai. Bile proga pabandykite mūsų kepyklos gaminius. Užtikriname, jūs busite patenkinti

R. YUREVIČIUS

LAIKO

Puikų Restaurantą, kur gausite visokių

Skanių Valgių, Likerių, Vynų, Alaus

Parankiausia Lietuviam

Puiki Užėiga Geras Patarnavimas
Sykį užėisi—kitą syk norėsi. Pabandyk.

343 Broadway Brooklyn, N. Y.

GAL NESIJAUTI GERAI?

TREJOS DEVYNERIOS

MUSŲ ŽOLINIAI VAISTAI

Daug Pagelbsti

RASYKITE ARBA ATEIKITE DEL NEMOKAMŲ PATARIMŲ (GALITE RASYTI IR LIETUVISKAI)

DR. THUNA

HERBAL REMEDIES

1425 Main Street, Montreal

BIURO VALANDOS:

Nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro
Sekmadieniais nuo 12—3 val. po pietų

Iškirpkite šitą kuponą ir atsiųskite mums

Paženklinkite su x ligą, kuria norite būti gydomas

x Kraujas
x Inkstai
x Šlapinimas
x Pilvas
x Viduriai
x Tulžis
x Nervai
x Reumatizmas
x Skausmai
x Moterų ligos
x Kataras
x Hemoroidai

x Oda
x Juknos
x Galvos skausmas
x Alimanda
x Perdidelis svoris
x Pern mažas svoris
x Kosėjimas
x Kirminal
x Astma
x Uždegimas
x Bronchitas
x t. t.

PAVARDE

ANTRASAS

KAS GIRDĖT CHICAGOJE

DVIMETINĖ EKSPEDICIJA Į ŽIEMIUS

(Tęsinys)

Pereitą kartą, jei atmenate, aš jums ne viską papasakojau apie Naujos Gdynės Choro "ekspediciją į žiemius." Sustojau toj vietoj, kur vieno mūsų busų, kaip paprasta sakyti, "ta-geris eksplodavo." Tai buvo tik ką išvažiuavus iš Coldwater, Mich., kur mes valgėme—moderniškai sakant—pietus, nors buvo jau 6 valanda vakaro. Matyt, kad pavalgę pasidarėme sunkesni ir delto išvažiuavus iš Coldwater busas neatlaikė ir rato apvalkas sprogo.

Oras "Mikado" ekspedicijai pasitaikė palankus; ypač jei atsiminsim, kad apie šį laiką jau bėda didelės pūgos, šalčiai ir neišbėdama sniego priversta. O dabar—nei reikia prakaitą nuo veido šluostyti, nei nuo šalčio drebėti. Visa pakelė tačiaus apdengta baltu klotu, kas savo ruožtu daro—gražų vaizdą. Rodos, kad tokiai aukštybei, kokią mes lydime, ir gamta nusilenkė. O skardumas lauke: kaip Lietuvoj, kur oras tyras ir balso skambėsiai toli eina. Tokiam ore žmogaus plaučiai išsidirba, sustiprėja; todėl Lietuva ir yra dainų kraštas, kad ten iš pat kudikystės žmogus mąkstina savo plaučius tyram ore. Juk atsimenate, kad net vargingas piemenėlis, ganydamas bandą, ir mergužėlės, sunkiai dirbdamos, nuolatos dainuoja. Visur skamba dainelės: lankoje šieną grėbiant, lauke rugius kertant, linus raudant, net trąšas vežant į lauką—visur skamba dainų aidai.

Gal tai keista, bet lietuvių tautos įprotį mes, net ilgokai gyvenę už jūrų marių, negalime užmiršti ir kaip tik iškeliaujame į laukus—tuojau dainuojame. Ir čia gimęs mūsų jaunimas yra tas obuolys, kuris ne-toli krinta nuo obelies: mieste jis dainuoja choruose, "pagal komandą," bet kai išvažiuoja į laukus—daro tą, ką ir jų tėvai darė. O kadangi jaunimas augęs geresnėse aplinkybėse, negu mes, tai jis dainavime—bent Chicagoje—jau ir mus, senius, pralenkia. Imkime kad ir chorą. Naujos Gdynės Choras nors dar jaunas, bet jau yra pastatęs daugybę gerų scenos kurinių. Rasime daug gražaus jaunimo ir Birutės, ir Pirmyn, ir Kanklių, ir Aido choruose. Chorų atžvilgiu Chicago stovi pirmoj vietoj ir ji gali didžiuotis.

Na, bet kalbėdamas apie laukus ir aš pats išėjau į laukus, o mes juk važiuavome keliu—į Detroitą.

Na, nuvažiuavome—kurgi dingsi, bet gan vėlai. Čia mus pasitiko, kaip visi jį vadino—Stella. Reporteris tuoj patyrė, kad Stella—tai darbsčioji Detroito mergina, Stella Masytė. Mus pasitiko ir keli kiti, tik reporteris per žioplumą nepaėmė

jų vardų. Bet nei nesvarbu, nes kiti buvo vyrai, o man dėl jų nei šilta nei šalta.

Nuvažius mus į svetainę, ten laukusieji vietiniai mus gražiai pasitiko, o Stella Masytė pranešė, kad atvykę svečiai turi saugotis ir neprapulti Detroito; kad mes butume geri, tai detroitiečiai dar visus skaniai ir pavalgydino.

Viskas, atrodė, eina gerai, tik pripuolamai patyriau, kad kai kurie mūsų laukėjai jau buvo nusiminę, manė, kad mes nepajėgsime atvažiuoti Detroitan.

Daug truso lėšavo draugei Stellai, kol suskirstė Chicago ekspediciją nakvynei. Jai pagalbėję musikė Josephine Milleriūtė, nes jodvi su Stella senos draugės.

Einant toms ceremonijoms, staiga pradeda varpai skambėti, birbynės pyplėti ir kitokie garsai lietus. Tai, reiškia, nauji metai... Išvažiuome pernai, gryšime šiemet, atlikę dvimetinę ekspediciją į šiaurius. Man apie tai besvajojant, prieina Franas Mockapetris ir sako: "Atiduok nikelį. Juk išlošiau, nes Detroito kitokis laikas, negu Chicagoj!" Aš jam patariau atsiųsti "bilą" į reporterio raštinę, tai gaus čekį už nikelį... Reporteris griežtai pareiškė, kad ant kelio jokių "bilų" nemoka. Ir ne tik dėl praloštų lažybų: jis nemoka nei už kelią, nei už karališkus pietus, nei už nakvynę.

Nei nejutome, kaip praėjo valanda laiko. Ir ką manote? Juk toj minutėj prasideda Chicago nauji metai! Taigi prasideda naujos ceremonijos. Pasak Jurgis Steponavičius užkanduoju Naujos Gdynės Chorą, kaip jis sako, "pamankštyti balsus." Sudainuoja vieną dainą iš operetės "Cigonai," o priedui Florence Balsytė dar solo sudainuoja.

Paskui ruošiamės nakvynei: vieni gabenami viešbutin, kiti paskirstyti po detroitiečių namus. Ir reikia atiduoti kreditą detroitiečiams: mes, "Mikado" ekspedicija su visu Naujos Gdynės Choru, jokio vargo neturėjome Detroito; viskuom buvom aprūpinti ir visi likome patenkinti.

(Pabaiga kitam num.)

Didelės ir Gražios Fr. A. Masono Laidotuvės

Nors oras buvo apsiniaukęs ir iš pat ryto lietus lijo, bet to nežiurint, į Frano A. Masono laidotuves susirinko didelė minia giminių, senų draugų bei pažįstamų, kurių velionis turėjo labai daug. Jie susirinko tarti paskutinį sudiev—atsisveikinti ir palydėti į gražų ir tylų mirusiųjų miestą—Lietuvių Tautiškas Kapines, kur šimtai Masono senų idejos draugų jo laukė.

Tai buvo sausio 9 d., apie 2 val. po pietų. Senas ir veiklus chiegietis (northsidietis) Fr. A. Mason likosi nulydėtas ten, iš kur daugiau nebegryš.

Susirinkusi didelė minia žmonių buvo liudijimas, kad velionis buvo rimto būdo ir su visais mokėjo gražiai sugyventi. Velionio apgailestavo ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai.

Brolių Liddy (4920 Irving Pk. Blvd.) koplyčioj prasidėjo gražios ir laisvos apeigos. Ilgą ir labai gaudinantią kalbą pasakė radio valandos vedėjas Saltimeras. Giedojo Al. Brazis ir kalbėjo V. Andriulis. Ne tik moteris, sunus, giminės, bet ir daugelis šiaip pažįstamų negalėjo susilaikyti neverkė.

Pirmiausia išnešta laukan gėlės, kurių velionis turėjo labai daug, o paskui ir pats Franas A. Mason gražiam metaliniam grabe. Susirikiuoja ilga, gal kokių 100 masinių linija, ir vadovystė John F. Eudeikio, seno ir gabaus laidotuvių direktoriaus, apsukus porą blokų aplinkui velionio namus, kur jis ilgą laiką gyveno, pamažėliu traukėm Lietuvių Tautišką Kapinių link.

Pavažiavę valandą laiko, pasiekėm Archer ir Keen Ave. Čia pasigirdo gaudys Karilono garsai, kurie kiekvieną supurtė šiuorpu—lyg kad tie garsai sakytų: už savaitės, už mėnesio, už metų ir iš jūsų ne vienas turės atvažiuoti taip, kaip Frank A. Mason.

Štai ir 3 pėdų gilumo amžinasties vieta—duobė, prie jos didelis kalnas gėlių, o aplink apstojus skaitlinga palydovų minia.

Al. Brazis ir vėl gieda, kalba Abekas, o paskutinius atsisveikinimo žodžius taria Saltimeras.

Siurpulingas ir kiekvieno širdį veriantis momentas, kada mylimai moteriai, sunui ir visiems draugams ant visados reikla skirtis su Franu A. Masonu.

Gražus grabas leidžiamas duobėn, o alpasti moteris nuveda ją į šalį.

Taip tai daugelio mylimas ir gerbiamas Frank A. Mason likosi palaidotas Lietuvių Tautiškoje Kapinėse.

Išgyvenęs biskį daugiau kaip pusę amžiaus, velionis Mason sausio 5 d., 10 val. išsiskyrė iš gyvųjų tarpo, palikdamas moterį Jenett, sunų Bruno, daug giminių, draugų ir šį pasaulį, pilną neteisybių, prieš kurias velionis visą savo gyvenimą kovojo.

Mirtis yra viena iš tų gamtos patvarkymų, nuo kurių niekas negali išsipirkti; ji yra be galo skaudi ne tik tam, kas turi mirti, bet ir mirusiojo artimiesiems, o už vis labiausia jo šeimai ir šiame atvejyje moteriai ir sunui.

Reiškiu didžiausią užuojautą velionio žmonai Jenett ir sunui Bruno. Lai buna amžina ramybė Frank A. Masonui, naujos, šaltos tėvynės žemelėje.

T. MILLER.

Iš LDD Ketvirtosios Kuopos Vakaro

Sausio 7 d. W. Neffo svetainė, 2435 Leavitt St., LDD 4 kuopa turėjo gyvą ir gražų savo vakarą. Svečių buvo nemažai ir visi linksmai ir draugiškai praleido laiką.

Nemažai atsilankė senų darbininkų judėjimo veteranų, taipgi gražus burys jaunimo, dauguma choristų. Žodžiu sakant, vakaras buvo sekmingas.

Kas įdomiausia, tai kad įžanga buvo tik 25c ir už tai kiekvienas gavo po lėkštę grybų "chop suey." Tik korespondentui to valgio neteko, mat jis neapsukrus, o paskutinis žinotą ką gauna...

Naujos Gdynės Choro nariams ir atsilankiusiems svečiams iš Pirmyn Choro įžanga ir valgis buvo veltui. Visi gavo po lėkštę "chop suey," o silkių—kiek kas norėjo.

Naujos Gdynės Choro narių atsilankė daug; Pirmyn Choro narių mažiau. Be to, dar didelės Naujos Gdynės Choro narių burys atvyko pavėlavę, apie 12 val. naktį; jie pirm to buvo keno ten sidabrinį vestuvių puotą. Bet jiems chop suey jau neteko, tai kad savo nusiminimą išblaškyti jie susirikiavę nors smagiai padainavo.

Gaspadinės, kurios gerai dirbo, dar ir grybų aukėjo; tai drg. S. Ladigienė, M. Jasinskienė ir E. Kučinskienė.

Mačiau porą ir profesionalų: vienas senas veikėjas, tai Dr. Dundulis, o antras nuolatinis "Naujosios Gdynės" bendradarbis Dr. Gussenas (iš Cicero).

Sekamą vakarą LDD 4 kuopa turės bendrai su socialistais. Jis įvyks, regis, vasario mėnesį. Statys scenoj žymų veiklą.

DALYVAVĘS.

Iš Garfield Parko GPLVMK Susirinkimo

Į metinį Garfield Parko Lietuvių Vyrų ir Moterų Pašalpinio Klubu susirinkimą (kada jis įvyko?—Red.) narių atsilankė pusėtinai skaičius.

Iš raportų paaiškėjo, kad vienas narys serga, trys laike pereitų metų mirė. Finansiškai stovį raportavo drg. Juknis. Jo raportas buvo gerai prirengtas. Pirmininkas Medelinskas irgi davė raportą, bet jo raportas nebuvo prirengtas. Raportą iš A. L. Kongreso Demokratinėi Tvarkai Lietuvoje Atsteigti davė N. Vilimaitis. Jis pranešė, kad valdyba jam nesuteikė mandato ir kad klubo mokesčiai kongresui už pereinamus metus yra nemokėta. J. Juknis pabrėžė Vilimaitį, kam šis užpildinėja valdybą. Antras kongreso delegatas buvo Kazlauskas.

Kuomet raportavo Vilimaitis, Kazlauskas dar nebuvo atėjęs į salę. Atėjęs, jis pareiškė, kad kongrese atstovavęs pats save, nes mandato neturėjęs ir mokesčiai kongresui nemokėti. Drg. Juknis ir jį pabarė, kam kaltina valdybą.

Abelnai, klubas stovi vidutiškai. WESTSAIDIEITIS.

(Nuo Redakcijos.—Tą korespondencijos dalį, kur kalbama apie Cicero parapijonus ir Westsidės laisvamanių kuopą, apleidžiame, nes ji su klubo susirinkimu nieko bendro neturi. Jeigu Cicero parapijiečiuose, pas laisvamanių arba bendrai Garfield Parko kolonijoj įvyksta kas įdomesnio, prašome parašyti atskirai.)

Žodis Korespondentams ir Kritikams

Gruodžio 29 d. "Naujosios Gdynės" numery tilpo žinutė lyg mane užsiuolantio turinio. Kadangi užsiuolimai neturi nieko bendro su teisybe, tai patarčiau pirmos kuopos nariui—jeigu jis myli rašinėti—parašyti šiaip žinučių apie laisvamanių padėtį, nes su neteisingsais užsiuolindėjimais laisvamanybei nieko gero nepadarys, tik kunigėliam džiaugsmą suteiks.

Tad su šiais naujais metais, gerbiami laisvamaniai, padarykite sau "rezoliuciją": prisilaukyti daugiau teisybės, daugiau tolerantiškumo, o mažiau ignoracijos; daugiau naudingo laisvamanybės srity darbo, o mažiau intrigu prieš visus kitus.

Politikieriavimą išmeskite iš draugijos, nes šioj draugijoj politikieriavimas kaip tik ir kirsina narius vienus prieš kitus.

Draugas pirmos kuopos narys man primeta, kad maršrutas nebuvo sekmingas. Jis tu-

IŠ CHICAGOS ISTORIJS

II Balsavimai

Minėta organizacija reikalavo miesto tarybos praveisti naujas rinkimų taisykles. Carter H. Harrison užkinkė savo mašiną ir tą reikalavimą su pa juokimu atmetė. Po tam jis nuėjo pas apskričio teisėją, savo draugą, partijos žmogų, demokratą. Šis taipgi atmetė Piliečių Asociacijos reikalavimą, pareikšdamas, kad sumanymas panaikinti registravimąsi per įgaliojimą, tai yra, kad kiekvienas pilietis pats eitų užsiregistruoti; taipgi kad būtų sumažinti precinktai, nustatant, kad juose būtų nemažiau kaip 250 ir nedaugiau kaip 450 balsuotojų—yra priešinga Amerikos konstitucijai. Kas, girdi, gali priversti žmogų eiti pačiam užsiregistruoti, jeigu ju draugas, kaimynas, ar giminė gali jį užregistruoti.

Tada precinktuose buvo iki 15,000 balsuotojų. Balsavimų vietos smuklėse. Balsavimus tęsė iki 12 val. nakties, kad galėtų geriau vogti balsus ir sumušti tuos, kurie nebalsuoja už politikierių išstatytą kandidatą. Minėtas teisėjas pareiškė, jog yra priešinga konstitucijai mažinti precinktus ir siuntinėti valdžios tarnautojus patikrinti ar užsiregistravusis pilietis tikrai gyvena paduotam antrase, ir tt. Reikalavimą naujų rinkimų taisyklių atmetė.

Tada Citizens Association komitetas nuvažiavo į Springfieldą ir reikalavo, kad valstijos legislatura prastų tiesioginio piliečių registravimosi ir precinkų ribų sumažinimo įstatymą.

Visi demokratų atstovai buvo priešingi pravedimui tokio įstatymo. Po ilgų ginčų, republikonai sudarė didžiumą ir dar prisidėjus vienam demokratui, išleido registravimosi įstatymą, kokis dabar yra Chicagoj ir visoj Illinois valstijoj. Sulig to įstatymo, precinktuose balsuotojų turi būti nemažiau 250 ir nedaugiau 450; balsavimų stotys turi būti kiekvienam precinkte; užsiregistravę balsuotojai patikrinami: jų antrašai, pavardės, ar ilgai toj vietoj gy-

vena ir tt. Po rinkimų į dvi savaites laiko turi būti suskaičiuoti balsai; balsavimo stotyse politiškos partijos turi turėti po du savo klerkus, teisėjus ir tt. Balsavimui pasibaigus, balsai turi būti skaitomi garsiai, kad visi esantieji kambarėje žmonės galėtų girdėti; policija turi saugoti laikę balsavimo ir po balsavimo, kad nereikalingi žmonės nesimaišytų balsavimo stotyje.

Kada buvo praveistas tas įstatymas, tai Carter H. Harrisono politiška mašina nedaleidė jį vykinti Chicagoje ir Cook apskrity; esą, žmonės referendumu turi patvirtinti įstatymą. Bet kada Citizens Association komitetas sutiko, kad žmonės nubalsuotų, ar naujasis įstatymas geras, tai Carter H. Harrison vėl užkinkė miesto tarybą, kad ji nedaleistų žmonėms balsuoti!

Tada Citizens Association komitetas nuėjo pas apskričio (county) teisėją ir reikalavo, kad jį išduotų savo patvarkymą ir leistų žmonėms balsuoti—priimti ar atmeti naująjį balsavimą.

Carter H. Harrisono advokatai protestavo, kad tokis įstatymas yra ne amerikoniškas, priešingas konstitucijai, ypačiaiškai laisvei ir amerikoniškom tradicijom. Tai esą varžymas žmogaus laisvės, jeigu norima priversti kiekvieną garbingą pilietį eiti pačiam užsiregistruoti balsavimams. Teisėjas palaikė Carter H. Harrison pusę, atmetė, kaip priešingą Amerikos konstitucijai, reikalavimą leisti žmonėms balsuoti už naujo įstatymo priėmimą ar atmetimą.

Tada minėtas komitetas apeliavo į aukščiausią valstijos teisumą, atsiklausiant, ar naujasis balsavimo įstatymas yra konstitucinis ir ar apskričio žmonės prasižengę prieš konstituciją balsuodami už priėmimą ar atmetimą naujojo įstatymo, kurį išleido valstijos legislatura.

(Bus daugiau)

T. J. KUČINSKAS.

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Residence Tel. BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 p. m.
Residencija
8939 So. Claremont Ave.
Valandos 9-10 A. M.
Nedėliomis pagal sutartį

Namų Tel. Ofiso Tel.
Lafayette 7383 Prospect 1012
Dr. S. JACUBS
LIETUVIS DENTISTAS
6322 South Western Avenue
Chicago, Ill.
VALANDOS:
Nuo 9 v. ryto iki 8:30 vakaro
Sekmadieniais ir trečdadieniais
pagal susitarimą

Dr. MARGERIS
3325 SO. HALSTED STREET
Chicago, Illinois
VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 2 po pietų;
nuo 6 iki 8 vakaro
Sventadieniais tik sustarus
Telefonas: Boulevard 8483

Ofiso Tel. — Seeley 7330
Rezid. Tel. — Brunswick 0597
DR. A. MONTVID
2400 W. Madison Street
Room 540
West Town State Bank Bldg
CHICAGO, ILL.
VALANDOS: 1:30 iki 8:30
5:30 iki 7:30

PATOGIAUSIOS IR SAUGIAUSIOS KRAUTUVĖS CHICAGOJE
PIRKTI VISOKIUS NAMŲ REIKMENIS

PEOPLES
FURNITURE
MANUFACTURING COMPANY

ISDIRBĖJAI GARANTUOTŲ RAKANDŲ

DVI DIDELĖS KRAUTUVĖS:

4179-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63rd St.

LENGVOS ĮMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS

VISŲ STANDARD ĮDIRBYŠŲ

Refrigeratoriai

Drabužiam Plovyklos

Radios

Kaurų Valytojai

Ir Kitos Namų Reikmenys

Komunistų Sauvaliavimas Amerikos Lietuvių Kongrese

BOSTON, Mass. — Amerikos Lietuvių Kongresas Demokratinėi Tvarkai Lietuvoje Atsteigti turi praklinų tikslą: Kongresan kviesta prisidėti visokių srovių organizacijos. Jis turėtų but demokratinis ir bepartviškas.

Bet taip nėra—bent Massachusetts apskrityje. Šiame apskrityje priklauso 67 organizacijos su 7,000 narių. Bostone prie Kongreso priklauso: Vytutinė, Balsinė, Lietuvių Dukterų ir Sunų—visos šios organizacijos bepartvišės, turi apie 700 narių ir vargiai jose rasime nors vieną komunistą. Bet kada įvyksta apskričio konferencija, tuojaus atkiunta visokios ei-el-di-el-di moterys, ei-el-di-el-di vyrai, kliebiečiai, chorisai, komunistai—iš viso ne daugiau 50 žmonių—ir jie pripakuoja konferenciją komunistais, o šie pasiima į savo rankas konferenciją ir apskričio komitetą. Net jeigu konferencijoje duoda socialistui pirmininkaut, tai ir tas išeina komunistam ant naudos: tu pirmininkauk, o mes nutarsime ką norime.

Tokios rusies kongresas tai ne demokratijos, o diktatūros pavyzdys. Kad tas tiesa, liudija dar kitas faktas. Kongresas renka pinigų atsteigimui demokratijos Lietuvoje. Ar tam tikslui tie pinigai naudojami? Pavyzdžiui, R. Mizara Brooklynne įsisteigė komitetą M. Petrausko kuriniam leisti. Petrausko kurinių yra gan gerų, bet ką jie bendro turi su A. L. Kongreso tikslais—atsteigti demokratiją Lietuvoje? Tačiau Cambridge'aus konferencija Mizaros fondui paaukojo \$25. Kuomet Petrausko kuriniai bus išleisti, komunistai iš jų darys biznį.—Faktiniai darys biznį dar anksčiau, nes "Laisvės" ar "Vilnės" spaustuvė tuos kurinius spausdins! Toliau. Komunistų centro biuras sumanė išleisti "bepartvišką" anglų kalbą laikraštuką "Voice." Jis spausdinamas komunistų spaustuvė. Ir "Voice'ui" paaukota \$25.

Aš nepavydžiu, jeigu kas auksa Petrausko kuriniams leisti, arba laikraštukui "Voice." Bet tegul tiems tikslams ir auksos buna renkamos. Demokratinėi Lietuvoje tvarkai atsteigti surinkti pinigai tegul eina tam, kam jie rinkti. Argi visur kongreso pinigų metant prisidedama prie kovos už atsteigimą demokratijos Lietuvoje? Štai neseniai buvo ruošiamasi

prie rinkimų į Klaipėdos seimelį. Ar šiuo ruožu buvo kas veikama? Lietuvos ukininkų bylių Lietuvoje atbalsiai dar ir dabar girdėti, tik visai neseniai du ukininkai pasmerkti sunkių darbų kalėjimui. Tačiau konferencijoje trys broliai komunistai, rezoliucijų komisijos nariai, apie tokius dalykus nei kalbėt nekaltėjo. Jie tik kalba apie Rusiją ir nori užnerti virvę ant kaklo tiems laikraščiams, kurie smerkia Staliną, kad jis žudo senus bolševikus. Bet juk tas vienas jo elgėsis rodo, kad ir Rusijoje nėra jokios demokratijos.

Reikia atvirai pasakyti, kad Massachusetts apskrities komunistai, budami visai mažumoje, užkorė savo diktatūrą Kongresui priklausomom draugijom ir jų delegatam. Nejaugi TOKIOS "demokratijos" nori Amerikos Lietuvių Kongreso Bostono apskrities?

J. B. BEDALIS.

Praktiškos Patarlės

Nuolankus versis dvi karves žinda.

Iš savo isitikinimų reikalinga uoliai šalinti visus prietarus. Nebuk godus: ką prisigrobsti į kapą nenusineši.

Svarumas yra matas, kuriuo matuojamas žmogus ir krašto kultūringumas.

Sveikata didžiausis žmogaus turtas, o švara tikriausia priemonė tam turtui išlaikyti.

Kur švaru—ten gražu; be švaros nėra sveikatos.

Nešvarus žmogus—šlykštesnis už šiukšlių kruvą.

Svara yra viena iš svarbiausių auklėjimo priemonių. Švara nėra įgimta, ją reikia įkvėpti, įskiepti.

Knyga—didžiausis ir ištikimiausias žmogaus draugas.

Žiūrėk į savo dantis tiek, kiek kiti tau į juos žiuri; daug ką laimėsi.

Viena gera motina šimtą mokytojų atstoja. Namuose ji yra magnitas visų širdims ir šiaurės žvaigždė visų akims.

Be moters rytmelio aušra ir vakaras be pabaigos, o vidurdienis be džiaugsmo.

Man ir rojus nebus rojum, jeigu ten nebus moterų.

Niekas pasauly dar nėra padaręs tokią kvailystę, už kurią didesnė negalėtų padaryti kitas.

Kunai nuo šilumos plečiasi, todėl žmonės, sėdį šiltose vietose, yra pilvoti.

Mokyk vaiką gerbti ir mylėti artimą savo.

Geriausias merginos kraitis, tai geras tėvų vardas.

Nelaikyk save gudresniu už kitus, tegul tave kiti gudresniu laiko.

Igytasis mokslo diplomai yra brangus apsiaustas protui, o "figos lapas" kvailystei.

Nemanykite, kad taip ir turi būti, jeigu taip yra ir taip visuomet buvo.

Jeigu auklėtojas reikalauja iš auklėtinio to, ko pats neturi, tai jo auklėjimas yra bergždžias.

Auklėjimas turi jaunuomenę sujungti su gamta.

Pirma kol bausime vaikus, gerai ištirkime jų kaltę.

Bukime su vaiku mandagus, kaip su suaugusiu.

Nevengkime pažaisti su vaiku; abiems bus malonu.

Lietuvių ir lenkų karalius Augustas II susapnavo tris žiurkes: riebią, aklą ir liesą.

Pašaukta sapnų išaiškinti čigonė, taip tarusi: riebi žiurkė, tai tavo, karaliau, ministeris; akla,

tai tu patsai; liesa, tai tavo tautos. Gal teisingai išaiškino?

Kujų Vincas.

PINIGAS NEDVOKIA

Nežiurint, kad Amerikos valdininkai labai šurkščiai pasisako prieš vadinamas agresorių šalis, pereitą lapkričio mėnesį iš 450,001 tono geležies atmatų, reikalingų karo tikslams, 405,904 tonai parduota Vokietijai, Italijai ir Japonijai. Taip skelbia prekybos departamentas Washingtone.

Trumpos Pastabos

Kur nors dumble, šalykely, dažnai auga puikiausios gėlės, žavėjančios praėivi.

Nudžiuvusios šakos ir lapai krinta nuo medžio todėl, kad savo vietą užleisdam kitom šakom ir kitiem lapam.

Daug vertingo puikumo dažnai atsiranda ten, kur žmonės

mato tik blogumą.

Gamta visiem lygi, išskiriant tuos atsitikimus, kur įvyksta nelauktas priepuolis, ar pats josios tvarinys nepajėgia savai aplinkumai prisitaikyt.

Išdykę vaikai laipioja po medžius, laužo jų šakas ir pagaliais bei akmenimis jų vaisius naikina. Bet medžiai vis auga, lapoja ir kas metai naujų vaisių duoda.

Daugelis žmonių mano, kad jie esą neklaidingi. Viskas, ką tokie žmonės sako ar daro, jiems išrodo geriausia ir teisingiausia. Bet tai klaida: neklaidingasis žmogus dar negimė—visi klystame ir iš savo klaidų mokinamės.

Medžiotojas, vaikštas po girią, vienur ar kitur randa medį, suspaustą nudžiuvusių šakų. Tas medis primena žmogų, kuris šalinasi kultūringos aplinkumos ir tūno savajam tamsybės užpekyje.

Ona Ramaškiutė.

Rusas Gen. Amerikos Civiliam Kare

(Apie šį rusų generolą Amerikos civilio karo istorijoje nepatėmėjau.)

Generolas Ivan B. Turčinov Amerikoje vadinosi Gen. John B. Turchin. Jisai gimė sausio 31, 1822, Dono provincijoje. Budamas 11 metų amžiaus įstojo į gimnaziją, Novo Čeroske, Dono provincijos sostinėje. Po trijų metų jis įstojo į artilerijos akademią, St. Petersburg (Leningrade).

1854 metais Krymo kare generolas Turčinov buvo kapitonu ir atsižymėjo kaip karo strategas. Po karo buvo nušijstas į Austrijos pasienį budavoti tvirtoves.

Jam nepatiko Rusijos despotiška valdžia, todėl išvažiavo į Angliją, o iš ten 1856 metais atvyko į Ameriką. Turčindamas šiek tiek pinigų, jis nusipirko 30 akrų ukį Long Islande, už 35 mylių nuo Brooklyn, N. Y.

Pasimokino jis anglų kalbos, farmą pardavė ir nuvyko Philadelphiajį, kur lankė inžinierystės lekcijas Philadelphiajos Universitete. Čia susipažino su chemijos profesorium Frazer, o per jį su prof. Bache, kuris buvo karo inžinierium jūrų pakraščiu. Prof. Bache norėjo gauti gen. Turčinui vietą prie savęs už pagelbininką. Dėka politiško intrigu Washington (D. C.), Turchin, kaip atveis, vietos negavo.

Vėliau jis gavo darbą kaip architektas prie Illinois Central geležkelio, Chicagoje. Iš čia nuvažiavo į Maton, Ill., ir susipažino su vietos namų budavojimo kontraktorium. Pastarasis Turchiną pasisamdė už architektą. Turchinas Matono mieste padarė 150 namų braižinių.

Birželio 19, 1861, Amerikoje prasidėjus civiliam karui, gen. Turchinas buvo pašauktas kaip pulkininkas 19-to Illinois kariuomenės regimento.

Pirmam mūšy su pietinių valstijų armija jis ją labai sumušė, užėmė Bowling Green ir užgriebė daug karo medžiagos. Po to gen. Turchin užgriebė miestelį Huntsville, svarbų karo punktą prie Memphis & Charleston geležkelio. Paskui užgriebė miestą Athens, Tenn. Kadangi gen. Turchino kareivius puolė miestelio gyventojai, tai jis juos nubaudė, sunaikindamas miestelį.

Del šio žygio gen. Garfieldas iškėlė gen. Turchinui karo teismą bylą ir jį pašalino iš kariuomenės.

Sakoma, kad gen. Turchin buvo labai gabus karo strategas. Jis lengvai apeidavo savo priešą, laimėdavo didelius mu-

šius su mažais nuostoliais iš savo pusės. Tas nepatiko kitiem generolam, todėl jie ir laukė progos pažeminti gen. Turchiną. Jis ir buvo nubaustas neva už peržiurų elgesį su užkariauto Athens miestelio gyventojais. Tačiau, kuomet gen. Sherman permaršavo per pietines valstijas, tai jis pats pasigyrė, kad 60 mylių pločio ruožo neliko nieko nei varnai palesti. Generolas Sherman nebuvo nubaustas!

Kai gen. Turchin sugrįžo į Chicago, tukstančiai žmonių jį pasitiko stotyje. Chicagočiai, be to, užprotestavo prieš karo vadovybę, kuri prašalino gen. Turchiną.

Kovo mėnesį, 1863 metais, gen. Turchinas vėl buvo pašauktas į karą. Stojęs karan, jis tuojaus užgriebė Chatanooگا miestą, taipgi dalyvavo užgriebime svarbaus karo atžvilgiu punkto, Missionary Ridge.

Apie Missionary Ridge užgriebimą sakoma: Generolas Grant įsakė penkiem generolam iš vakaro sustatyti savo vadovaujamus kariuomenes strategiškuose punktuose, o ryte puliti priešą. Gen. Turchinas savo gabia strategika užgriebė Missionary Ridge beveik be mušio, nustodamas tiktai septynis savo kareivius. Be to, jis užgriebė priešą visą karo medžiagą ir daug kareivių paėmė nelaisvėn.

Kiti generolai ir pats gen. Grant dar besiruošdami mušin, sužinojo, kad gen. Turchin jau užėmė Missionary Ridge.

Už tai generolas Grant pabarė gen. Turchiną, kam jisai ėjo kovon neatsiklausęs vyresniųjų. Bet, esą, bausmė atleidiama, nes atlikta svarbus darbas, del kurio manęs turėti labai didelį mušį, bet dėka gen. Turchinui to mušio nereikėjo.

Paskui gen. Turchin kartu su gen. Sherman maršavo civilio karo istorijoje pagarsėjusioj "žygiuotėj link jūros" ("The Georgia march to the sea"). Tačiau atžygiavus tik už septynių mylių iki Atlantiko jūrai, gen. Turchiną užgavo saulės spinduliai ir jis buvo priverstas del ligos pasitraukti iš karo.

Parvažiavęs į Chicago, jis pradėjo organizuoti lenkų koloniją Washington apskrity, už 300 mylių į pietus nuo Chicago. 500 lenkų šeimų ten apsigyveno ir įsteigė miestą vardu Radom. Ar ši lenkų kolonija tebėra—neteko sužinoti.

(Iš Chicago "Tribune," Feb. 6, 1886.)

T. J. KUČINSKAS.

ENGLISH SECTION

AN AMERICAN ON THE HISTORY OF EARLY LITHUANIANS IN AMERICA

NOTE.—Mr. von der Goltz, the author of the following article, is in charge of the Folk Festival of the peoples of America, to be held at the World's Fair on May 7th, sponsored by the New York "Daily Mirror." The article is reprinted from the Souvenir Program of the Lithuanian and Rumanian Night held at the Manhattan Center Theatre last Wednesday night.

What is particularly striking in Mr. von der Goltz's article is the statement that the Lithuanians established a settlement on the Island of Tobago in the latter part of the seventeenth century. Asked for the source of his information, the author referred to the archives of the English government.

Now, according to the famous Lithuanian historian, Simanas Daukantas ("Habits of Ancient Lithuanians," p. 195), many Lithuanians of the seventeenth century, unable to bear the yoke of serfdom imposed upon them by the Polish and Polonized Lithuanian nobility, fled to Courland (what is now known as Latvia) which at that time "was ruled by intelligent Dukes" and serfdom was barred. When the number of Lithuanian immigrants had swelled to large proportions, Duke Jacob of Courland purchased from the King of Spain the Island of Guadelupa and sent there the Lithuanian immigrants to establish a colony. "That settlement was later abolished by the English and the inhabitants were sent to New York."

It is this connection it may be added that such American names as Loomis (Lumis), Purvis, Gillis, etc., contain suffixes found only in Lithuanian and Greek names (-mis, -vis, -lis) and seem to bear out Mr. von der Goltz's assertion that some of the Lithuanians were one of the early peoples who landed on the shores of North America. The correct name of the first Mayor of the now one of the largest cities in the world, New York (at that time known as New Amsterdam), according to J. Jonas (the Rev. Zilius) was not Curtius but Koncius (see his "History of Lithuanian Americans").

The statement that there are only 200,000 people of Lithuanian birth in America we assume was based on the U. S. census which is incorrect since many Lithuanian immigrants to this country prior to the World War were not aware of their nationality and to this day classify themselves as Russians, Poles, Germans, etc. To say that there are half a million persons of Lithuanian birth in this country would be nearer the truth.

On the whole Mr. von der Goltz should be congratulated for his brief yet concise introduction to the American public of the background of the Lithuanians and for reviving a discussion among the Lithuanians of their historical past.

—Editor, "Naujoji Gadyne."

SOME FACTS ABOUT THE LITHUANIANS

By Hart von der Goltz
Lithuania is situated on the Baltic Sea. The country is about half the size of the State of New York. The Lithuanians are one of the oldest peoples of Europe; their language contains words found nowhere else except in Vedic Sanskrit.

As far back as there is any record the Lithuanians carried on an extensive trade in amber with the Mediterranean world. This trade was carried on largely by Ukrainians.

The Lithuanians were one of the earliest peoples to attempt settlement in America. In 1641, the Duke of Lithuania sent two shiploads of settlers who established themselves on the island of Tobago, the island where Defoe's Robinson Crusoe supposedly lived. The Lithuanians made homes for themselves on the north coast of the island, and the colony flourished for a long time. But finally there were difficulties with the Scots who had established themselves on the south coast.

In 1662, Cornelius Lampsius, having received clear title to the island from the Dutch who previously had supported the Scots, placed Tobago under the protection of France, and became Baron of Tobago. Other Lithuanians then arrived on the island.

In 1682, the Duke of Lithuania, having again obtained control of Tobago, sold it to the English who own it today.

The first schoolmaster in New Amsterdam was a Lithuanian professor by the name of Curtius, who was sent here from Netherlands by the West Indies Company.

Modern immigration began about the time of the American Civil War. Most of the Lithuanians came to the United States by way of Germany because the only chance the people had of achieving freedom was to slip across the border and sail from one of the German ports. The Lithuanians coming to the United States during the Seventies and Eighties suffered great hardships on the way. The first immigrants settled in New York, but in time they spread out into Massachusetts and Pennsylvania. Chicago today is the Lithuanian "capitol" of the United States.

The Lithuanians who escaped from

Czarist Russia to the United States where they could use their own language freely, and use it in print, established many Lithuanian newspapers. They have done much to aid in the development of modern Lithuania.

There are about 200,000 people of Lithuanian birth in the United States.

Having been for hundreds of years under pressure of Germans, Swedes, Poles, and, finally, Russians, the Lithuanians have learned to adapt themselves to changing conditions without sacrificing their integrity, their dignity, or their traditions. They adjust themselves quickly and well to the American way of living.

The Lithuanians are brilliant scholars and students.

DETROIT SPEAKS

By THE SHADOW REPORTER

Your humble servant begs sympathy and understanding instead of reproach for being "out of print" so long. With your kindly indulgence, I will proceed forthwith to narrate my conception of what has and what is happening in our fair city.

Uppermost in our thoughts these past few weeks has been the illness of the Director of the Dailės Chorus, Anne Masalskis. I am happy to state that Miss Masalskis is recuperating very satisfactorily. During her absence Mr. Vaitelis, director of choruses a few years back, has taken over the rehearsals. I'm sure that Dailės Chorus members will give Mr. Vaitelis 100% cooperation to produce results worthy of his efforts.

The most recent event of note in Detroit was the staging of the popular Gilbert and Sullivan Operetta "The Mikado" by Naujos Gadynės Chorus of Chicago, at Finnish Hall on New Year's Day. A number of Dailės Chorus members attended and, according to their reports, the general consensus of opinion maintained it was "darn good entertainment" which means "swell" in any man's language.

The Shadow Reporter extends a hearty welcome to the new sopranos who recently added their talents to our group...the Misses Mildred and Phyllis Radvile.

—JUST IN FUN—

We hear that George Kapp is taking credit for the two new pretty members we acquired. Hurray for you, George...keep up the good work!

From what we hear, it seems that even out-of-towners glance at this column now and then...somebody has written George Rasko asking him to reveal the identity of that "flirtation" in Windsor, and inquiring details concerning the supposed marriage of Eddie Mason. Well! Then I'm not entirely overlooked or neglected...which is very consoling to a struggling writer (?). Wish some of you Detroiters would manifest as much interest.

FLASH!—Dan Cupid just hates to see his work go for naught...even if it is a few years old. M. Y. and G. R. were observed attending a Festival of Nations' program together. But, as an after-thought, your reporter ventures to say that G. R. is just throwing everyone off the right track because, somehow, the "girl of the moment" is never known until after the moment is over.

FLASH!—At last we will unveil the secrecy surrounding "The Mystery Tenor" who recently became a part of the radio quartette and octette, and who has had listeners bewildered as to his identity. Our own Leon Cybul is the "man of the hour" to whom belong the bouquets or brickbats, whichever you fickle listeners feel inclined to bestow.

Step right up folks, and meet Pat, our nominee for the title of "public swingster number one!" According to Pat, when the jitterbug bites you, you stay bitten and just MUST dance it out! For "public swingster number two" we nominate her partner Stan Lee Adams, who, though lacking jitterbug initiative, makes up for it in willingness to cooperate and spirit which means a lot when you consider having an enthusiastic, energetic jitterbug put you through the paces during one dance set and another equally energetic partner spin you into a daze during the Lambeth Walk.

OBSERVATIONS: Eddie Mason is haunted by "My Reverie"... New members Phyllis and Mildred love the classic and semi-classic songs... Leon and Stan vie for the wisecracking shampionship—slight edge going to Leon, at the present count...Helen Dillis is by far the most up-to-the-minute girl as far as hair styles are concerned: Didja notice her up-hairdo? Mostly covered by a hat, though... Ursula is an infrequent attender... barbershop harmony during intermission is not hard on the ears... Stranger Bert Wesley put in his bit at a recent rehearsal... Ruth Zigmant following the Sonja Henie trend by appearing in white cap and scarf...

PARTING WORDS: Don't forget, I am eagerly awaiting YOUR Contributions!

JAU SUKAKO

25-ki Metai

KAI LIETUVIAI
SKAITO

NAUJIENAS

Ir Tamsta prisidėkit prie šio didelio burio lietuvių ir užsirašykite tą seniausį ir didžiausį Amerikos lietuvių dienraštį. Už Chicago ir Kanadoje metams tiktai \$5.00. Vieną susipažinimui kopiją pasiųsime VELITUI. Graži dovana tiems, kurie iškalno užsimoka už metus. Rašykite ir savo čekį ar money orderį siųskite į

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St.
Chicago. Illinois

Brooklyno ir Apiešlinkės Žinios

Ši Sekmadienį Brooklyne Įvyks Visų Laukiamas Nepaprastas Pažmonys

Kaip iš šio pranešimo antraštės skaitytojai mato, jau tik kelios dienos beliko iki mūsų visų laukiamo metinio "Naujosios Gdynės" pažmonio. Jis įvyks ši sekmadienį, sausio 22, nuo 6:30 val. vakare, Grand Paradise Svetainėje, Brooklyne. Tai bus daugiau negu banketas, koncertas ir šokiai. Tai bus metinė naujagadyniečių ir jų draugų sueiga iš visos apiešlinkės. Tą žino kiekvienas, kas yra dalyvavęs pirmesniuose "Naujosios Gdynės" banketuose.

Rašant šiuos žodžius, nespėta susisiekti su rengimo komisi-ja, todėl nežinome pilno sąs-
tato programos dalyvių; esame girdėję, kad dalyvaus visų my-
limas "Džipsių Duetas" (R. Po-
vilauskas ir P. Atkočaitienė),

taipgi eilė kitų artistų, su ku-
riais publika susipažins vietoje.
Bet juo svarbiau tas, kad
"Naujosios Gdynės" metiniai
banketai buna ne vien Brookly-
no pažangiosios visuomenės su-
sitelkimas linksmam praleisti va-
landą kitą; brooklyniečiai čia
gauna progą susieiti su savo
senai matytais draugais iš kitų
kolonijų.

Todel, kas dar neturi įžangos
tiketų, patartina juos įsigyti iš
anksto, kad palengvintus rengė-
jams kuo geriau pasiruošti ir
patenkinti svečius. Kur galima
gauti tiketų, šiame numeryje
rasite įstaigų bei asmenų sąra-
šą.

Taigi iki pasimotymui seka-
mą sekmadienį devintam meti-
niam "Naujosios Gdynės" pa-
žmony!

Demokratija ar Diktatura?

Šitokia tema yra rengiamos
labai svarbios masinės prakal-
bos ši penktadienį, sausio 20,
Amerikos Lietuvių Piliečių
Klubo Svetainėje, 280 Union
Ave., Brooklyne. Pradžia 7:30
val. vakare. Įžanga nemokama.
Rengia LDD 7, 9 ir 11 kuopos,
SLA 152, LSS 19 ir SLA Jau-
nuolių kuopa (iš East New
York).

Jau daugelis girdėjo, kad
sausio 8 d. Piliečių Klubo sve-
tainėje buvo suardyta Amerikos
Lietuvių Kongreso brooklynie-
šio skyriaus konferencija. Ji
skilo dėl klausimo apie demo-
kratiją ir diktaturą. Tą skili-
mą iššaukė diktatūros šalinin-
kai-komunistai, norėjusieji ant-
kart savo valią demokratijos
šalininkams, ir stumt mūsų se-
nąją tėvynę Lietuvą į lenkiškos
ir rusiškos diktatūros kilpas.

Kodel skilo ši konferencija?
Ar būtų geriau, kad Lietuva
blokuotusi su Lenkija ir Rusi-
ja?

Ar galima bendras veikimas
su komunistais?

Tie ir eilė kitų klausimų bus
išaiškinti šiose prakalbose.

Kalbės "Naujosios Gdynės"
redaktorius J. V. Stilsonas.
Bus ir daugiau kalbėtojų.

Visi brooklyniečiai, kuriem
rupi mūsų senosios tėvynės liki-
mas ir kova už jos žmonių lais-
vę—visi ir visos esate kviečia-
mi atvykti į šias masines prakal-
bas.

BENDRAS ORGANIZACIJŲ
KOMITETAS.

Ginkus Progresuoja

Juozas Ginkus, žinomas sal-
dainių krautuvės savininkas,
495 Grand St., Brooklyne, savo

moderniškoj įstaigoj įtaisė at-
viručių skyrių. Dabar atsilan-
kusiųjų be įvairių užkandžių,
saldainių ir minkštų gėrimų,
galės išsirinkti ir atviručių, pri-
taikytų šventėm, gimtadieniam,
sukaktuvių sveikinimam; tē-
vams, vaikams, broliams, sese-
rim ir šiaip giminėms ir drau-
gams, taipgi mylimosioms bei
mylimiejiems. Atvirutės sudėtos
atitinkamuose stalčiuose ir be
jokio vargo jas galima pasirinkti.
REP.

Socialistų 19 Kuopos Susirinkimas Ketverge

LSS 19 kuopos susirinkimas
perkeltas iš penktadienio į ket-
virtadienį, sausio 19 d. Priežas-
tis — penktadienį, sausio 20,
įvyks prakalbos.

J. GLAVESKAS.

Kur Jūs Galit Gauti "Naujosios Gdynės" Banketo Tiketus

Mūsų draugai ir rėmėjai jau
žino, kad sausio 22 įvyksta me-
tinis "Naujosios Gdynės" ban-
ketas. Jų patogumui čia prane-
šame, kur jie gali įsigyti mu-
sų banketo tiketus:

R. Yurevičiaus užkeigoje, 343
Broadway.

J. N. Zewerto užkeigoje, 386
Grand St.

A. Tautkaus užkeigoje, 73
Grand St.

St. Mišiuono užkeigoje, 473
Grand St.

Dzūkų užkeigoje, 277 Grand
St.

J. Sutkaus užkeigoje, 451
Grand St.

Pechinsko-Adomaičio užkeigo-
je, 404 Whyte Ave.

Sniokio-Žalnieraičio užkeigoje,
608 Grand St.

J. Zeidat užkeigoje, 411 Grand
St.

J. Ginkaus saldainių krautu-
vėje, 495 Grand St.

New Star Restaurant, 89 E.
Broadway, New York City.

S. Milčiaus čeverių krautu-
vėje, 66-31 Grand Ave., Maspe-
the.

Mikalausko-Stalonio užkeigoje,
3296 Atlantic Ave., East New
York.

Atletų Klube pas Bill Wel-
ton, 168 Marcy Ave.

"Naujojo Gdynė", 220 Le-
onard St.

Dar sekami pavieniai platina
mūsų banketo tiketus:

P. Kriaučiukas,
W. Balvočius,
F. Dovidaitis,
J. Glaveskas,
Ed. Polk,

M. Antanaitis,
P. Tiškevičius,
O. Aukštuoliene,
V. Ambotas,
J. Elmanas,
V. Kalvelis,
J. Karpavičius,
F. Vaitukaitis,
J. Jankunas,
Br. Spudienė,
M. Strazdienė,
E. Strazdas, Jr.,
J. Stilson,
J. Hermanas,
V. Berenis,
A. Paškevičius,
A. Petrauskas,
M. Umbrasienė.

Kuriem ir kur parankiau, te-
gul kreipiasi ir apsirupina mu-
sų banketo tiketais.

Iš New Jersey Lietuvių
Radio Valand. Koncerto

Pereitą sekmadienį Grand
Paradise Svetainėje įvyko kon-
certas, kurį ruošė New Jersey
lietuvių radio valandos vedėjai.
Publikos prisirinko pilna sve-
tainė. Programą pildė Baltos
Lelijos Choras, vadovaujamas
Vlado Žuko, ir trys solistai: A-
lišauskienė, Giraitis ir Višniaus-
kas.

Tą pačią dieną Labor Ly-
ceum svetainėje Aido Choras lo-
šė operetę "Išeivis." Aš ten ne-
buvau, bet iš kitų girdėjau, kad
publikos ir ten buvo nemažai.

šios Dienos Saugumo
Reikalais

Kai vaikai užsiėmę žaidimu,
jie retai tepamąsto apie trafiko
pavojų. Kuris gi pilnas aistros
vaikas ar mergaitė pasitenkins
šaligatviu, kuomet gatvėje ran-
da daugiau smagumo? Kartais
net ir šaligatvy žaisdami vaikai
staiga susimeta į gatvę. Besiri-
tas skridulys yra tikras žen-
klas, kad paskui jį atbėgs kuris
nors vaikas, gal but prieš pat
jusų automobilį.

Jūs gal sugaišusite keletą
sekundų, vengdami tokio įvy-
kio, tačiau visgi ne tiek, kiek
tas asmuo, kuris suvažinėja ku-
diką. Kelios sekundės, pašvės-
tos sulėtinimui jūsų automobi-
liaus spartos, gali apsaugot jus

nuo didelės širdperšos ir skaus-
mų.

Nuosakus vairuotojas visuo-
met duoda pirmenybę pėstiem.
Jis nebando įvest juos į maišatį,
trubdamas ragą. Jis suvaldo
impulsą "stot ant gazolino" a-
kimirkoj kaip tik pasirodo ža-
lios šviesos. Jis atsimena, kad
savo laiku jis pats tapo pagau-
tas mainomosios šviesos ir lin-
kui pėsčių atsineša su tokia at-
odaira, kokios jis, eidamas pės-
čias, tikisi iš kitų vairuotojų.

Trafiko Stotis "K."

Labai Pavykęs Lietuvių Vakaras New Yorke

Sausio 11 d., Manhattan Cen-
ter Theatre, New Yorke, įvyko
lietuvių ir rumunų vakaras,
ruoštas dienraščio "Mirror."
Žmonių atsilankė apie trejetas
tukstančių, daugiausiai lietuvių,
ypač jaunimo, bet nemažai ru-
munų, taipgi amerikonių.

Rumunų programa išpildyta
pirmiau, nes jų meno jėgos bu-
vo kur kas mažesnės už lietu-
vių: viena šokių grupė ir trys
solistai. Rumunų artistus pub-
lika pasitiko entuziastiškai, bet
kai Antoninio simfonijos orke-
stra užgrojo lietuvių melodijas
ir už scenos pro tarpą prasi-
vėrusios kurtinos pasirodė lie-
tuviai artistai, tai plovimui ir
šukiam nebuvo galo.

Einant į teatrą iš tolo elek-
tros šviesomis mirgėjo skelbi-
mas: "Lithuanian and Ruma-
nian Night." Bene pirmą kartą
New Yorke lietuviai buvo taip
plačiai išgarsinti ir entuziasti-
škai priimti ne vien savos, bet
ir svietimos publikos. Jie šį kar-
tą gerai pasirodė ne vien meno
jėgomis, o ir skaitlingu atsi-
lankymu. Buvo suvažiavusių
lietuvių net iš Connecticut, New
Jersey ir Pennsylvania's valsti-
jų.

Lietuvių programą atidarė
mišri Lyraičių Šokių Grupė,
kuriai sudaro: Aldona Ziniūtė,
Valerija Mačiūtė, Lusia Jure-
vičiūtė, Nellie Sinkunaitė, Ruta
Babarskaitė, Albina Kraukles,
Edvardas Klimas, Albertas Kli-
mas, WALTERIS SINUŠAS, Alber-
tas Petrauskas, Antanas Jakš-
tys, Jonas Jonavičius, Albertas
Addison ir Lilija Silsonaitė-An-
tanavičienė, kuri yra ir grupės
mokytoja.

Kita grupė dalyvavo progra-
moje, tai ansamblis Lietuvos
Daina. Jos sąstate buvo: An-
toinėtė Binkins, Adelė Klimai-
tė, Aldona Lucas, Helena Pau-
lauskaitė, Helena Tamulinaitė,
Juozas ir Mikolas Antanavičiai,
Antanas Eimutis, Jonas Maže-
ika, Vincas Paulauskas, Alber-
tas Tamkus ir Violeta Tamkiu-
tė, jų mokytoja.

Žadėjo dalyvaut ir Angelų
Karalienės parapijos choras,
bet nedalyvavo. Parapijiečių
menininkus atstovavo kadetų
benas (jaunuolių).

Vokalis solistas buvo visiem
žinomas dramatiškas tenoras
Aleks Vasilauskas (Wesley)
ir viena mergina grojo ant ar-
monikos (tos merginos vardo
nesužinojau, bet sako, kad ji
čia atvažiavo net iš Naujosios
Anglijos).

Protarpėje buvo lietuvių tau-
tinių drabužių ir gintarų de-
monstravimas. Lyraičių moky-
toja Stilsonaitė-Antanavičienė
iš eilės iššaukė Aldoną Valai-
tytę, Oną Valaitienę, Heleną
Atkočaitienę, Adelę Mučinskienę,
Suzaną Mažeikienę, Rutą
Kručaitę ir Eleną Kulberaitę,
kurios buvo pasipuošę skirtin-
gais drabužiais: aukštais, žė-
maičių, zanavykų, etc. Antana-
vičienė papasakojo legendą apie
tai, iš kur Pabaltijo juroj
atsirado gintarai, taipgi nuro-
dė, kaip lietuvių šokiais ir dai-
nomis galima atvaizduoti beveik
visą lietuvių gyvenimą.

Visi programos dalyviai savo
užduotis atliko, galima sakyti,
be jokių klaidų ir programa bu-
vo labai mišri. Kaip liaudies
vakarui gal netiko armonika ir
militariai maršai, bet jais pro-
gramai duota įvairumo.

Pasibaigus programai Anto-
ninio orkestra suėjo ant estrad-
os ir grojo, pamainomis, tai
lietuvių, tai rumunų melodijas,
o tarpais ir šiaip šokius. Po
asla liuliavo tukstantis porų iki
gerokai po pirmos valandos
nakties.

J. JONAITIS.

Ką Veikiat Noktį?
Ilgais žiemos vakarais net ir
turintieji darbą nežino kur dėti
savo liuosą laiką. Tai kodel
nepasimokyt anglų kalbos? Juk
nieko nelėšuoja. Atsikreipkite

Virginia 7-4499

ESTATE OF
B. P. SHALINS
Funeral Home

Laisniuotas Balzamuotojas
Veltui šermininės (koply-
čios) ir mūsų generalęj bus-
tinę ir bile daly Didžiojo
New Yorko, ypač Williams-
burge.

84-02 Jamaica Ave.
Prie Forest Parkway Sta.
WOODHAVEN, L. I.

Tel. Stagg 2-5043

M. P. Ballas

(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
NOTARY PUBLIC

660 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koply-
čios, mylimiems pašarvoti
duodamos dykai. Liūdėsio
valandoj kreipkitės pas
mus. Patarnavimas užti-
krintas, kaina prieinama.

Tel. Stagg 2-0783

LeVanda
Funeral Parlors

Incorporated
J. LeVANDA E. LeVANDA
(Tėvas ir sūnus Levandauskai)

UNDERTAKERS
337 Union Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Lietuviškas
Restaurantas

BAR & GRILL

Puikiai įruošta, labai jauki
įstaiga, kur gausite visokių

Likerių, Vyno, Alaus
Daug Skanių Valgių
ir draugišką patarnavimą

J. ZEIDAT, Savininkas
411 Grand St., Brooklyne

VINCAS J. DAUNORA
APTEKORIUS

TIKRA LIETUVIŠKA
APTEIKA

LIETUVIS PAS LIETUVI

229 BEDFORD AVE.
KAMPAS: NORTH 4TH GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

PASITIKĖKITE SAVAISIAIS!

Pirkdami Degtinę Arba Vyną, Visados
PIRKITE LIETUVIŠKAME MONOPOLYJ

Lietuviškame Monopolyje gau-
site nuo pigiausios rusiškos de-
gtinės iki brangiausios.

Pasirinkti galite iš tukstančio
rusių

Vestuvėm arba kitokiems di-
desniem parengimam, nepirkit
kitur, nepasiklausę Lietuviš-
kame Monopolyje delei kainų.

REPUBLIC LIQUOR STORE

415-417 Keap Street
(Arti Grand St.)

Brooklyn, N. Y.
X. STRUMSKIS, Savininkas

WHERE SAVING IS
Convenient

The
WILLIAMSBURGH
THE family MUTUAL SAVINGS BANK

FOUNDED 1851 TO SERVE THE FAMILIES OF BROOKLYN AND LONG ISLAND

CENTRAL OFFICE: HANSON and ASHLAND PLACES
WILLIAMSBURGH OFFICE: BROADWAY at DRIGGS AVE.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6 Street

DR. ED. W. ZUKAUSKAS
4302 Flatlands Ave.

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4 Street

VALANDOS
8-10 ryte
1-2 p. p.
6-8 vak.
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-8229

VALANDOS
1-2 p. p.
6-8 vak.
Ir pagal sutartį
Tel. Mansfield 6-8787

VALANDOS
9-12 ryte
1-8 vak.
Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-6868

PASITIKĖKITE SAVAISIAIS!

Pirkdami Degtinę Arba Vyną, Visados
PIRKITE LIETUVIŠKAME MONOPOLYJ

Lietuviškame Monopolyje gau-
site nuo pigiausios rusiškos de-
gtinės iki brangiausios.

Pasirinkti galite iš tukstančio
rusių

Vestuvėm arba kitokiems di-
desniem parengimam, nepirkit
kitur, nepasiklausę Lietuviš-
kame Monopolyje delei kainų.

REPUBLIC LIQUOR STORE
415-417 Keap Street
(Arti Grand St.)
Brooklyn, N. Y.
X. STRUMSKIS, Savininkas